

Montaurà

PAÏSOS
Catalans

NÚMERO 115
PRIMER TRIMESTRE 2016

REVISTA DE MANCOR DE LA VALL

Í N D E X

	pàg.
Crònica	3
L'ajuntament informa	11
Ara ha fet vint anys	16
Marc Horrach Coll " <i>des Clos</i> ".....	17
Des de l'Arxiu: Margalida Sintès ..	24
Església local	29
De tot un poc	30
De tu a tu	34
Vius amb la Memòria	35
Pares superprotectors	36
Madò Joana Rotger Bennàssar	37
Associació Amics de la 3a edat	40
Associació Amunt i Avall	41
Llépols del Llúpol	43
Club d'Esplai s'Estel	44
CEIP Montaura	46
El Montaura	48
Biblioteca Municipal	51
Imatges d'ahir.....	54
Per recordar	56

Coberta:

*Dinar a la Romeria de S. Llúcia i
Actuació de Congats, batucada infantil.*

Fotografies:

Biel Pocoví, Magdalena Campaner,
Biel Fiol i Joana Ma. Alba.

Edita:

Ajuntament de Mancor de la Vall
Plaça Ajuntament, 1 – 07312

Correu electrònic:

revistamontaura@gmail.com

Dipòsit Legal: PM 3-1988

Impremta GOYA

C/ Cristòfol Colom, 8a - 07360 - Lloseta
Tl. 971.51.41.42

*Els articles signats expressen únicament
l'opinió del seu autor*

L'Ajuntament de Mancor va iniciar el mes de febrer un servei d'informació en temps real a través del popular sistema de missatgeria instantània per mòbil, Whatsapp. El nostre va ser el primer ajuntament de tota l'illa que va iniciar aquest sistema per tal de tenir informada a la ciutadania dels esdeveniments culturals, esportius, festes, anuncis importants, excursions, etc. Aquest sistema vol substituir de manera progressiva el repartiment porta a porta de fulletons, que implica una despesa important en paper i tinta per a imprimir. Per tal de no discriminar aquells qui no tenen mòbil o bé no s'hi volen apuntar, se seguiran imprimint cartells per als comerços i s'instal·laran fins a 5 plafons en llocs estratègics del poble on l'Ajuntament penjarà tota la informació d'interès.

	Ajuntament	971.50.17.76
	Ambulàncies	971.20.41.11
TELÈFONS	Centre Salut d'Inca	971.50.26.34
	Centre Sanitari	971.50.48.65
D'INTERÈS	Farmàcia	971.50.10.37
	Hospital d'Inca	971.88.85.00
	Parròquia	671.643.548
	Polícia local	687.526.362
	Ràdio Taxi Inca	971.88.10.20
	Urgències mèdiques	061
	Tel. Emergència	112

CRÒNICA

GENER

Dia 2 va tenir lloc un torneig de futbol, organitzat pel CE Montaura.

A l'horabaixa es va fer la xocolatada, com cada any, a Santa Llúcia.

El vespre, a l'església parroquial se celebrà la trobada dels cors de la Unitat de Pastoral de la Mare de Déu que cantaren nades, hi participaren, a més del cor de Mancor, altres 12 cors. Fou una trobada molt familiar i de qualitat musical.

Xocolatada a santa Llúcia

Trobada de nades

Els Reis d'Orient varen venir a repartir els regals a Mancor. Devers les 6 del capvespre arribaren a la plaça de Baix on s'ajuntaren per anar cap a la plaça de l'Ajuntament. Allà, des del balcó saludaren a la gent, abans d'entrar a l'església. Dins l'església, abans de repartir els regals es va fer entrega dels premis del concurs de betlems i un detall a tots els participants, també va rebre un obsequi l'única participant al concurs de targetes de Nadal, Paula Mora.

Dies després la premsa va publicar la notícia sota el títol "Reyes de proximidad" ressaltant el fet de què a Mancor els reis arribaren a peu per desfilat acompanyats dels infants.

Paula Móra, premi Targetes de Nadal

Arnau i Vicky, primer premi

Simó i Francesc segon premi

Tomeu Campaner, tercer premi

Dia 12 va morir n'Antònia Sampol Grau "Tivet", als 82 anys. Donam el condol als seus familiars.

Dia 15 arriba part del nou mobiliari al centre sanitari.

Les antigues cadires eren més còmodes però no es podien netejar ni eliminar la pols. Hi ha 12 seients i un armari nou.

Camí des Correu

Taller d'instruments musicals de canya

Per la festa de Sant Antoni, que enguany va caure en diumenge, l'ajuntament va programar tot un seguit d'activitats que començaren dia 15 amb un Taller d'instruments musicals de canya, impartit per en Biel "Varet" a la sala d'actes de l'ajuntament

El dissabte, dia 16, els actes varen començar amb l'encesa del fogueró, s'amollaren uns quants de coets i quan el foc ja prenia bé, sortiren els dimonions de l'Ajuntament que voltaren pel poble. Va acabar la diada amb una torrada popular a la plaça d'Alt; cadascú duia el menjar, plats, coberts i tassons, l'Ajuntament

posà el beure i olives. Es va fer la IV sonada de ximbombes i glosada.

MONTAURA

El grup Llépols del Llúpol va fer la presentació de la cervesa Moscart Necro (Stout), guanyadora del concurs de la Tercera edició de la Fira de Moscart, i es lliurà un premi als guanyadors.

El mateix dia hi va haver una xerrada per part d'Acció Balear a la sala d'actes de l'Ajuntament adreçada als joves entre 16 i 30 anys i amb ganes de partir a fora un temps, seguida d'una reunió per conèixer les necessitats dels joves. En acabar es va fer una reunió per saber les necessitats dels joves.

El dia 17, a la tarda, tingué lloc una lectura dramatitzada de la llegenda de Sant Antoni i Sant Pau a la cova del desert. Baixada del corb des del campanar —que se'n va desfer molt bé—. Acte seguit, es feren les Beneïdes.

El recorregut de les carrosses fou modificat per tal de què les més grosses poguessin girar sense problemes. Es donaren tres premis per les carrosses: *"Sa Bodegueta"* feta pels grup de joves de l'esplai, *"S'Hort d'en Pau"* i *"Can Coleta"*. Es va donar un premi especial a la comparsa de la Valltukada. Els premis pels animals foren: a un ca d'en Toni Martorell, al corb d'en Manel Alba i al grup de cavalls de Joan Seguí. Enhorabona a tots els participants.

Des de fa més de 70 anys, essent l'Obrer de la festa de sant Antoni, l'amo Antoni Sastre de can Massip, quan s'havien fet les beneïdes, convidava a tots els assistents a menjar bunyols i beure vi dolç. Passat els anys, els bars han seguit la tradició i avui han convidat a menjar bunyols. Al cafè can Bernat es lliuraren els premis a les carrosses i als animals.

Premi Especial comparsa Valltukada

Sa Bodegueta

S'Hort d'en Pau

Can Coleta

Cavalls de Joan Seguí

El corb de Manel Alba

El dia 18 la premsa se'n féu ressò de la festa de sant Antoni: "Jeroni" baja velozmente del campanario". La baixada del corb, les carrosses reivindicatives envers l'escola nova i les beneïdes en foren notícia.

Dia 20 va néixer el nin Mateu Alorda Alomar, fill d'Onofre i Petra Maria. Enhorabona!!

Dia 26 va visitar el nostre poble el President del Consell de Mallorca, Miquel Ensenyat, i part del seu equip de govern. Ens explicaren com pot col·laborar el Consell amb el nostre Ajuntament per tal de millorar la qualitat de vida dels mancorins i mancorines. A aquesta trobada hi varen participar representants de totes les associacions del poble que el seu horari els ho va permetre. Les associacions estan convidades a participar en el

programa *Repensem Mallorca* que pretén fer una Mallorca molt més participativa on tothom hi pugui dir la seva. (www.repensemmallorca.net).

Dia 29, divendres, hi va haver un conta-contes a la biblioteca, "L'hoΨenet de paper". El mateix divendres els voluntaris donants de sang acudiren a la cita a la sala de l'Ajuntament.

FEBRER

Dia 3 fou notícia a la premsa: *"El agua potable perdida en fugas iguala la producción de las desaladoras"*. El nostre poble apareix en tercer lloc del rànquing de pèrdues de les xarxes de subministrament urbà. També es publicà: *"Inspecciones nocturnas puerta a puerta a las bolsas de basura en la comarca del Raiguer"*, el nostre és un dels pobles afectats.

El Dijous llarder, dia 4, es va fer el I Concurs de greixoneres a la sala d'actes de l'Ajuntament. Enhorabona als participants i als guanyadors que foren: primer, Petra Mateu; segon, Toni Gual i tercer, Antònia Fontanet.

Visita del President del Consell de Mallorca

Divendres dia 5 es va fer la rueta dels infants de l'escoleta Montaura fins a l'Ajuntament. Després es va fer un taller de màscares a la biblioteca.

Al vespre hi va haver el ball i concurs de disfresses al bar can Bernat, animat per Duo Lluna Plena. Els premis a la millor disfressa individual femenina va ser per Maria Picó, vestida del ninot de neu Olaf i va guanyar un joc de sabates de Sebastià Amer Showmaker. L'individual masculina va ser per Pere Peña que anava d'Aless Gibaja i va guanyar un joc de sabates Marma. El premi de parella va ser per Cati Busquets i Gabriel Beltran, que per gentilesa de Maria Salinas podran anar a sopar al seu restaurant. I el premi per la millor comparsa va ser per Candy Crush que es componia d'un cuixot, un formatge i tomàtiques de sa Botiga de Baix, una botella d'oli i pans des forn de na Bolla.

Dissabte 6 al matí es va fer la rueta infantil a la plaça Espanya amb una gran participació. Es va animar amb el grup Marta i Marina a la Plaça de l'Ajuntament. El bon temps va ajudar a què fos molt nombrosa l'assistència.

Millor disfressa individual femenina

Un grup de mancorins i mancorines obtingueren el primer premi de carrosses i el primer de comparses a Inca amb la carrossa "Soim Airways" el dissabte dia 7. El diumenge dia 8 obtingueren el tercer premi de comparses a Lloseta. Enhorabona!!

Millor disfressa individual masculina

Premi a la millor parella

Premi a la millor comparsa, Candy Crush

Dia 7, diumenge, se celebrà el IX trial Mancor de la Vall, Gran premi Motos Horrach. Un campionat de Balears que es va fer entre el poble de Mancor i Santa Llúcia. Foren guanyadors, de la categoria corresponent, els mancorins Joaquim Martí i Marc Horrach.

El mateix dia es publicà a la premsa aquesta notícia: *“Lloseta sollicita una conexió con la Ruta de Pedra en Sec a través de Mancor”*.

El dimarts dia 9 es va fer una altra rueta. Aquesta vegada el lema era “Montaura està de moda”. Hi participaren els infants del CEIP Montaura. Hi havia pancartes reivindicatives on es podia llegir, entre d’altres : **“Per molt que la disfressem ja no hi cabem! Escola nova!!”** Passaren per davant el centre de dia on els usuaris també es disfressaren.

A l’horabaia es va fer l’enterrament de la sardina, en desfilada pels carrers del poble acompanyats per Valltukada. El “capellà” va fer un sermó i després es va cremar el Dol a la Plaça de Baix on també es torraren i menjaren sardines. Bon profit!

El dissabte, dia 13, es va posar en marxa un servei d’informació a temps real municipal. Amb la paraula ALTA al número 605302404 es passa a rebre informació via whats app o telegram. Un servei anònim i gratuït que posa l’Ajuntament. La premsa se’n feia ressò l’endemà: *“El Ayuntamiento está en tu móvil”*, explicant que és un sistema novedós i que a la llarga es pretén disminuir el nombre de fulletons informatius a repartir casa a casa.

Enterro de la sardina

Assistents a l’excursió

Dia 14, diumenge, es va fer una excursió familiar pel camí de Calvià a Galilea. Més de 40 participants molts infants. Va ploure un poc.

El mateix dia 14, va morir en Jaume Martorell Martorell “Puput” a l’edat de 86 anys. Rebeu el condol tots els seus familiars.

També el mateix dia va morir a Sóller on residia, la mancorina Joana Martorell Mayol, germana de madò "Terasins", als 90 anys d'edat.

El dia 15 va morir a Palma, a l'edat de 81 anys, el mancori Joan Pons Martorell.

Premi a l'Excel·lència Acadèmica

Dia 16 l'estudiant mancorina, Aina Galiana Rodríguez, va ser guardonada amb el "Premi a l'excel·lència acadèmica" per la seva brillant trajectòria en l'educació secundària. Va rebre el guardó de mans del Conseller d'Educació i Universitat i del director general de Planificació i Centres. Actualment n'Aina cursa primer de batxillerat a l'IES Pau Casesnoves. Enhorabona Aina, un exemple a seguir.

A la premsa han sortit notícies referides al nostre poble: Dia 18 un article "L'esllevisada de Biniarroi" feia referència al moviment de terres que succeí el 24 de març de 1721.

Dia 20 es publicava un resum de la tasca feta per l'Ajuntament: *"Mancor, vuit mesos de feina per al poble i noves actuacions"*. Dia 22, camí de Pedra en Sec: *"Lloseta vol que la Ruta de Pedra en Sec passi pels camins de s'Estorell i Biniatzent dins el terme de Mancor"*.

MARÇ

Dimecres dia 2 a les 17:30 h es va dur a terme un ple ordinari.

Dissabte dia 5 els CC Llèpols del LLúpol organitzaren un Teatre de Barra al Bar Can Bernat on també es va poder gaudir d'un pamboliada i d'un tast de cerveses artesanes.

Dia 6 es va publicar un extens article on Victor Estrany, des de sa Granja de Mancor deia *"seria una pena que se perdiera la raza de vaca mallorquina"* fent referència al perill de desaparició d'aquesta raça.

Dia 7 de març es va incendiar un vehicle a la carretera de Mancor a Caimari, a l'alçada de Massanella. Sortosament no hi va haver ferits.

Mancorins participants a Xtrem Mancor 2016

Dia 8 i per a celebrar el Dia Internacional de la Dona a les 20 h a la plaça de l'Ajuntament Bel Negre va llegir un manifest en nom de l'Ajuntament i del poble.

Dia 9 un petit article fent referència a Mancor deia: *Contratación de tres trabajadores para ejercer tareas de mantenimiento"*.

Dia 10 va començar a fer feina a l'Ajuntament una educadora social. Farà feina un dia a la setmana durant 6 mesos, contractada per l'IMAS i sense cap cost.

Dia 10 de març un diari publicava *"Orden de desalojo contra los gegants, Dimonis y Cavallets d'arrels de la Vall."*

Dia 11 va néixer el nin Jan Aulet Pericás, fill de Sebastià Antoni i Catalina Maria. Enhorabona!!

El mateix dia es publicà a premsa *"Sin acuerdo entre el Ajuntament i Arrels para la cesión de un local"*.

Dia 12 era notícia *“El Ajuntament busca una solució para Arrels”* i també *“El IMAS y los ayuntamientos de Mallorca firman convenios de ayudas urgentes por 950.000 euros”* on el nostre batle va signar per rebre la part corresponent. Ens corresponen 2.197,18 euros.

Diumenge dia 13 es va dur a terme la XIV edició de Mancor Xtrem 2016. Prova que es desenvolupa principalment a muntanya dins els termes de Mancor, Alaró i Escorca.

Dia 13 es publicà *“Cierran el grifo al suelo rústico para garantizar el suministro”*. Especifica que no s'autoritzaran noves connexions fora del nucli urbà mentre continui l'actual sequera.

Divendres dia 18 es a fer un contacontes a la biblioteca.

Dia 14 va morir en Jaume Morro Cánaves, als 68 anys. Era natural de Selva però residia a Mancor i estava casat amb na Catalina *“Mirai”*.

Dia 16 de març unes quantes persones s'ajuntaren a davant les portes de l'ajuntament. Hi encengueren espelmes com a mostra de rebuig de les polítiques europees envers els refugiats.

Dia 17 de març un article se'n fa ressò de la música folk i dels concerts prevists a la capital de les illes, entre d'altres, els de la mancorina Marga Rotger.

El dia 19 es varen casar en José Antonio Lucena Lario i na Maria Amengual Caldentey. Tot els sigui d'enhorabona!

Dia 23 de març, a les 12 del migdia, les persones que acudiren a davant el portal de l'Ajuntament, feren un minut de silenci com a condemna i rebuig als atemptats de Brussel·les del dia anterior i com a mostra de suport a les víctimes.

Durant el mes de març s'iniciaren les obres a Sa Font per tal de reteular.

Dilluns dia 28 hi va haver el pancaritat a Santa Llúcia on més de 400 mancorins i mancorines hi anàren per fer un arròs sec. Fou novedosa enguany l'actuació de Congats, el grup de batucada infantil. Després de dinar els balls mallorquins hi foren presents amb l'escola de madò Joana Rotger. La bauxa va seguir a diferents carrers del poble animats pels concerts organitzats pel bar es Forn i un altre per el Bar Nou.

En el moment del dinar, arròs sec, panades i robiols

Actuació del grup de batucada infantil “Congats”

Dimarts la premsa fent referència als diferents pancaritats, en ressaltava l'actuació de Congats. Enhorabona a tots i a totes!!

Dijous dia 31 es va fer una reunió de joves entre 12 i 20 anys a l'Ajuntament. La idea és posar en marxa el casal de joves autogestionat per ells mateixos. L'educadora social els donà les pautes i els demanà la col·laboració.

NOTA. *Haureu vist que manquen a la Crònica imatges de la rueta dels infants del CEIP Montaura i de s'Escoleta. Les trobareu als apartats corresponents dels dos centres.*

Joana Maria Alba

L'AJUNTAMENT INFORMA

PLENARIS

Ple ordinari de dia 13 de gener de 2016

1.- Nomenar Jutge de Pau suplent

S'aprova per unanimitat elegir com a Jutge de Pau suplent a la Sra. Catalina Busquets Tevar, única candidata presentada.

2.- Signatura de conveni per delegar competències municipals a l'agència de protecció de la legalitat urbanística i territorial de Mallorca.

L'Agència de Protecció de la Legalitat Urbanística i Territorial de Mallorca és un organisme autònom del Consell de Mallorca que té com a finalitat exercir, dins l'àmbit de l'illa de Mallorca, les competències insulars en matèria de protecció de la legalitat urbanística i les competències municipals en aquesta matèria que li cedeixin els ajuntaments, mitjançant els corresponents convenis de delegació.

Atesa aquesta possibilitat, s'ha procedit a preparar la proposta de conveni a signar amb l'Agència de Protecció de la Legalitat Urbanística i Territorial de Mallorca

Proposta d'acord:

Primer: Aprovar la proposta de conveni de delegació de competències municipals a l'Agència de Protecció de la Legalitat Urbanística i Territorial de Mallorca en el mateixos termes que ha estat presentada.

Segon: Delegar en el Consell de Mallorca, per al seu exercici mitjançant l'Agència de protecció de la Legalitat Urbanística i Territorial de Mallorca, les competències municipals de disciplina urbanística amb el contingut, forma i abast que es contempla a la citada proposta de conveni.

Tercer: Notificar aquest acord al Consell de Mallorca tot sol·licitant que, per la seva part, es duguin a terme els tràmits que resultin pertinents per a la incorporació de l'Ajuntament de Mancor de la Vall a l'Agència de Protecció de la Legalitat Urbanística i Territorial de Mallorca.

Quart: Facultar el Batle de Mancor de la Vall, Guillem Villalonga Ramonell, per a la signatura del conveni i de quants documents siguin necessaris per l'execució del present acord.

Una vegada presentada la proposta, el Sr. Juan Antonio Ripoll, portaveu del Partit Popular, manifesta el seu descontent degut a que ha tingut coneixement del tema gràcies a la premsa i no de l'equip de govern. Segons la seva opinió és un tema molt important i s'hauria d'haver consensuat.

A més considera que la disciplina urbanística és una competència del batle i és una pena renunciar a ella. D'aquesta manera l'ajuntament deixa de recolzar als mancorins i es el CIM qui tindrà totes les competències. En definitiva, el PP creu que hi ha una falta d'implicació en la gestió per part del batle.

El Sr. batle respon al Sr. Ripoll dient-li que en vuit anys que ell ha estat a l'oposició mai no ha consensuat res amb l'equip de govern.

La delegació de competències al CIM és per poder agilitzar i facilitar la feina als serveis administratius de l'ajuntament.

La Sra. Alba comenta que, d'acord amb la clàusula 6a, el conveni es pot resoldre en qualsevol moment. Es farà una prova i, si es considera que no funciona, es resoldrà el conveni.

A continuació es passa a votació i, amb 5 vots a favor del grup Més per Mancor i 3 vots en contra del grup del PP, la proposta és aprovada.

Al mateix plenari el Partit Popular presenta les següents preguntes i prec, amb les corresponents respostes per part de l'equip de govern:

1. A quin punt es troba el canvi del Parc verd? És del tot cert que el nou Parc verd estarà situat al pàrquing de baix de devora el cementeri? S'ha demanat opinió als veïnats de la zona?

Estaria bé informar el poble de Mancor fins quan estarà obert l'antic Parc verd ja que hi ha molta confusió.

Ja s'han començat a fer una sèrie d'informes previs que ens han fet els serveis urbanístics de l'Ajuntament, i els de Medi Ambient de la Mancomunitat des Raiguer; hem mantingut una primera reunió amb la Direcció General de Recursos Hídrics i la Direcció General d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus, de la Conselleria de Medi Ambient, per mirar d'encaminar tots els tràmits necessaris per tirar envant amb el nou Parc Verd, a fi de no tenir gaires demores en la tramitació. També l'arquitecte municipal ja ha començat a treballar en la redacció del nou projecte del nou Parc Verd. I un cop conegut el pressupost total de l'obra inclourem una partida al pressupost d'inversions del 2016, per poder-lo construir amb totes les garanties i autoritzacions necessàries.

Sí, és cert que el nou Parc Verd se situarà en la part baixa de l'aparcament del Cementeri Municipal, perquè és un solar, o terreny municipal, que reuneix els requisits mínims per poder-hi ubicar el nou Parc Verd en zona urbana; ens estalvia els procediments d'expropiació i adquisició d'uns terrenys dels que no disposam, i en aquests terrenys ja hi ha tota la dotació que es requereix: aigua, clavegueram i electricitat. També es decideix per la urgència que tenim per poder fer un Parc Verd nou, i en les condicions mínimes que ens marca el Pla Director Sectorial de Residus.

El dia 21 de novembre es va fer una reunió on es va demanar l'opinió a tots els veïnats de Mancor. Entenem que els veïns de la zona, que no són molts, hi podien participar així com ho vàreu fer alguns de vosaltres. De totes formes volem tranquil·litzar els pocs veïnats de la zona, i vos podem assegurar que el Parc Verd serà això, un Parc Verd net amb totes les condicions de seguretat i salubritat que ens marqui la normativa vigent. No pel fet d'haver tingut fins ara un abocador de tota mena de deixalles i residus, el nou ha de ser-ho. En aquest sentit teniu el nostre compromís, donada la zona en que s'ubicarà, que el nou Parc Verd serà un lloc net i segur.

No sabem fins quan podrem mantenir obert l'actual Parc Verd, ja que des de Recursos Hídrics se'ns ha informat que s'ha obert un expedient sancionador per infracció en matèria del Domini Públic Hidràulic, i entenem que mentre es tramita l'expedient no ens veurem abocats al seu tancament, això sí, sempre i quan es mantengui l'actual Parc Verd en condicions de neteja i salubritat òptimes. Així mateix, mantenim contactes amb la persona que va posar la denúncia al Parc Verd, per intentar arribar a algun tipus d'acord amistós per tal de que siguin pacients mentre es construeix el nou Parc Verd.

2. Hem rebut moltes queixes que els carrers del poble de Mancor es troben bruts i abandonats. Quan i com es pensa posar remei a aquesta situació? Recordam que durant la caiguda de les fulles de l'arbrat municipal les neteges dels carrers haurien de ser més consecutives.

Sí, és cert que els carrers del poble estan molts bruts, i és degut a que l'empresa Aigües de Selva, que té estipulat en la seva concessió que ha de fer nets els carrers de Mancor un cop a la setmana, ha tingut l'agranadora rompuda unes setmanes. Així i tot, reconeixem que ha estat un error per part nostra no haver reforçat aquesta neteja amb personal nostre, que durant uns dies s'ha dedicat al màxim a netejar el Parc Verd, un cop coneguda l'obertura de l'expedient sancionador.

La setmana passada, en concret divendres, l'empresa Aigües de Selva ja va començar fent una primera passada ràpida per alguns carrers per poder comprovar que la maquinària ja estava en perfectes condicions, i aquesta setmana ha de quedar llesta la resta, per seguir amb la rutina habitual.

3. Des de l'Ajuntament es varen repartir uns fulletons informatius dels carrers del poble que s'asfaltarien, un dels carrers prevists era el carrer de Montaura fins les barreres de Biniatzent. Perquè s'han aturat abans? Està previst arribar fins a la barrera de Biniatzent?

El projecte que s'està duent a terme és el que va deixar enllestit l'anterior equip de govern, i en concret en aquest camí l'actuació que s'havia de dur a terme era de 600 metres lineals d'asfaltat, des del començament del camí al nucli urbà. És evident que si l'empresa que està realitzant les obres no s'ha ajustat al projecte, ho haurà d'acabar d'asfaltar fins on li pertoqui.

Per altra banda, en el fulletó informatiu que es va repartir per les cases, s'informa de les afectacions al trànsit rodat, no dels trams concrets de carrers a asfaltar.

PREC

Ens va cridar l'atenció veure que des del Facebook de l'Ajuntament de Mancor, s'ha fet propaganda d'una activitat que es realitzava dins el local de cas Miet. Com bé saben aquest local no presenta llicència d'activitat, per tant no es adequat per part d'un Ajuntament incentivar una activitat dins un local on no pot garantir la seguretat dels espectadors. Per això demanam que sigueu mes prudents amb els vostres actes.

El Sr. Batle li diu que seran més prudents.

Ple ordinari de dia 2 de març de 2016

Abans de començar el plenari el batle decideix retirar de l'ordre del dia el punt núm. 4, que feia referència a l'augment de sou del batle, de l'1%, com es reconeix a tots els funcionaris i personal de l'ajuntament per l'any 2016, ja que es comprova que aquest 1% no vendria dins la subvenció que arriba de la CAIB, i se n'hauria de fer càrrec directament el pressupost municipal, i per això hi renuncia.

1.- Nomenament de representants al Consell de la Minería.

S'aprova amb els vots a favor del grup municipal MES, i l'abstenció del grup municipal del PP nomenar representants al Consell de la Minería, a Guillem Villalonga, i suplent a Joan Ramon Villalonga, i donar-ne trasllat de l'acord a la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria (Direcció General de la Política Industrial).

2.-Aprovació del Conveni de col·laboració amb el Consell Insular de Mallorca per a la instal·lació i adequació d'hidrants en el terme municipal de Mancor.

S'aprova per unanimitat el Conveni de col·laboració entre l'ajuntament de Mancor de la Vall i el Consell Insular de Mallorca per a la instal·lació de tres nous hidrants, o boques de recàrrega per bombers en cas d'incendis i emergències, i l'adequació dels dos existents al carrer Pedragaret. L'aportació que farà el Consell Insular és de 14.400 €, per l'adequació i instal·lació, i 2.000 € per la redacció del projecte. També s'acorda donar trasllat de l'acord al Consell Insular de Mallorca.

3.-Aprovar la Declaració de Municipi oposat a les prospeccions d'hidrocarburs a les Illes Balears.

S'aprova per unanimitat, declarar Mancor de la Vall com Municipi oposat a les prospeccions d'hidrocarburs a les Illes Balears, defensant un canvi de model energètic més sostenible, donar suport a totes les iniciatives dirigides a aturar les prospeccions promogudes des d'entitats, plataformes i ciutadania preocupada per la sostenibilitat del nostre medi natural, econòmic i social. També s'aprova instar al Govern de l'Estat espanyol a promoure una Llei per a la declaració del Mediterrani espanyol com a zona lliure de prospeccions d'hidrocarburs. Per això, s'acorda signar el Document de Compromís per aconseguir una Llei per a la declaració del Mediterrani espanyol com a zona lliure de prospeccions d'hidrocarburs.

4.-Aprovar el suport a la presentació d'al·legacions relativa a la Declaració d'Impacte Ambiental del projecte promogut per l'empresa Spectrum Geo Limited 20130253PHC a les Illes Balears.

S'aprova per unanimitat expressar el rebuig d'aquest ajuntament a tots els projectes de prospecció i explotació d'hidrocarburs que amenacen les Illes. Donar suport a la presentació d'al·legacions relativa a la Declaració d'Impacte Ambiental del projecte promogut per l'empresa Spectrum Geo Limited 20130253PHC a les Illes Balears. Permetre i agilitzar els permisos per a la instal·lació de taules informatives i de recollida d'al·legacions de MBM en la via pública, especialment en dies de fires, mercats i esdeveniments promoguts per l'ajuntament durant el període de presentació d'al·legacions. Facilitar els tràmits per a la presentació d'al·legacions posant a disposició de la ciutadania els registres municipals per poder dipositar les al·legacions que després serien cursades a la Delegació de Govern, ja sigui perquè els registres funcionen com a finestres úniques on es poden presentar documents adreçats a Delegació de Govern i/o als Ministeris o, si més no, que aquests registres funcionin com a dipositaris d'al·legacions que després poden ser traslladades a les dependències de la Delegació de Govern per personal del propi ajuntament. Publicar a mitjans i xarxes socials propis de l'ajuntament els models d'al·legacions per a la seva descàrrega electrònica o edició de vincles d'internet a pàgines on puguin ser descarregades. Publicar a mitjans i xarxes socials propis de l'ajuntament les notícies relacionades amb l'apertura dels processos de presentació d'al·legacions, animant a la ciutadania a presentar-les i actualitzant el recompte d'al·legacions presentades al propi

municipi. Disposar de còpies del model d'al·legacions a les dependències municipals amb instruccions per emplenar-les i registrar-les. Publicar als taulons de l'ajuntament el material gràfic proporcionat per plataformes o entitats que informin i animin a la participació en el procés de presentació d'al·legacions.

5.-Donar compte dels decrets de batllia aprovats des de l'1 de gener fins el dia 2 de març

6.- Precs i preguntes

El grup municipal del PP, presentà les següents preguntes, amb les respostes de l'equip de govern:

1.- En el plenari de dia 2 de setembre de 2015 vos vàrem demanar quin era el cost desglossat de les festes de Sant Joan, i la vostra resposta va ser clara i entenedora: "No, encara no ho sabem. Hem tengut tot un seguit de dificultats tècniques pel que fa a la comptabilitat de l'Ajuntament, i encara no hem pogut desglossar el cost de les Festes de Sant Joan. Tot d'una que disposem d'aquesta informació la vos farem arribar." Però aquesta informació no ens va arribar i en el plenari de dia 4 novembre de 2015, vos vàrem tornar a fer la mateixa pregunta i la resposta va ser: "No vos ho hem pogut esbrinar, ja que ens heu fet arribar les preguntes avui migdia a les 13:00, i no hem tengut temps de poder cercar tota la informació. De seguida que puguem vos la farem arribar." A dia d'avui després de vuit mesos de les festes de Sant Joan encara no sabem quin ha estat el seu cost, per això vos tornam fer la pregunta: Quin ha estat el cost desglossat de les festes de Sant Joan 2015?

Fins ara hem estat pendents de l'entrada al registre de factures, la factura de Trui Espectacles, per l'actuació d'en Tomeu Penya, i que no va arribar a l'Ajuntament fins el 10 de febrer de 2016. Esperàvem aquesta factura perquè sabíem que d'un moment a altre arribaria, ja que va ser l'única actuació de les Festes de Sant Joan de 2015 que l'actual equip de govern es va trobar amb un contracte ja signat per l'anterior equip de govern. Ara ja estam en condicions d'oferir-vos desglossat el cost de les Festes de Sant Joan, en el full adjunt.

En aquests conceptes cal descomptar els ingressos per la venda de camisetes, i els tiquets del dinar dels acompanyants a la Trobada de Pintors, i del sopar de la Trobada de Mancorins que suma en total 8.023 euros.

2.- Com es troba la tramitació dels solars de l'escola Nova? En tenir més informació ens la fareu arribar? Trobam que es necessari fer un gran esforç per part d'aquest equip de govern i nosaltres ens comprometem ajudar en tot el que estigui al nostre abast, perquè quan abans possible s'acabi la tramitació, i es pugui iniciar els projectes de la nova escola.

Com ja sabeu, en el ple del 15 d'octubre passat vàrem dur a aprovació inicial la modificació puntual de les normes subsidiàries, per tal de poder convertir el tres solars adquirits per l'Ajuntament en sòl rústic, en zona d'equipaments docents. Durant el període d'exposició pública, el Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears va presentar-hi al·legacions. Tant des de GAAT, empresa contractada per fer la modificació puntual, com des dels serveis tècnics d'urbanisme de l'Ajuntament, com el Batle mateix ens hem reunit amb els tècnics del departament d'Urbanisme del Consell de Mallorca per veure com hem de resoldre aquestes al·legacions. Constantment tenim reunions entre les parts per tal de mirar quina és la manera més viable per resoldre aquesta situació. El problema està en els vials d'accés als solars adquirits, i que ens obligarà a comprar, o expropiar en cas de no haver-hi acords amb els propietaris, unes altres parcel·les per poder arribar als nous solars, ja que no s'adquiriren en el seu moment. Així mateix s'haurà de fer una nova revisió en la modificació puntual per tal que aquest nou vial s'adapti al Reglament General de la Llei 2/2014, d'ordenació i ús del sòl, que va ser aprovada el 30 d'abril passat i que ens obliga a fer uns vials amb unes característiques i mesures molt concretes. Pel que ens comenten els tècnics, haurem de començar a negociar amb els propietaris de les parcel·les afectades, alhora que es començaran els tràmits per aquesta nova modificació. Difícilment es podrà resoldre al llarg d'aquest 2016, però sí que creim que el 2017 ja podrem habilitar una partida pressupostària per a l'adquisició d'aquestes parcel·les. Per tant, hem d'admetre, i ens sap molt de greu fer-ho, que sense el vial d'accés als solars que es varen comprar, i sense la modificació puntual aprovada definitivament, la Conselleria d'Educació no els recepcionarà per a fer-hi la nova escola.

3.-El dissabte dia 31 d'octubre 2015 es va reunir per primera vegada la comissió de festes, amb una reunió oberta a tothom per donar opinió sobre el model de festes de Mancor. La segona reunió es va fer dia 21 de desembre del 2015 amb dos objectius clars: acabar de perfilar les festes de Nadal i planificar les festes de l'any

que ve. Han passat dos mesos després de la darrera reunió, juntament amb les festes de Sant Antoni i Carnaval. Perquè no es va convocar la comissió de festes per xerrar del canvi de sistema del fogueró de sant Antoni, com també del nou recorregut de les beneïdes o el canvi de la Rueta infantil del diumenge horabaixa a dissabte matí. No deïeu vosaltres que volíeu unes festes més participatives on tothom pogués dir la seva, perquè ara no ho feis?

Efectivament, la Comissió de Festes s'ha reunit ja dues vegades des de que l'actual equip de govern va prendre possessió del càrrec ara fa 8 mesos. Més vegades que en els darrers 20 anys de govern del Partit Popular. En aquelles reunions es va parlar amb les associacions i amb tothom que hi va assistir sobre com col·laborar per al millor desenvolupament de les diferents festes que es fan al nostre poble. D'aquelles reunions varen sortir moltes opinions i gent interessada en participar en grups de feina que es varen encarregar de les diferents activitats de les festes. En aquest sentit, varen sortir propostes per fer unes festes de Nadal més viscudes, amb un mercadet de Nadal, un concert de Nadales i una encesa de llums, així com una Cavalcada de Reis que entusiasma als infants. Per al fogueró de Sant Antoni es va optar per seguir amb un model semblant al de l'any passat i l'únic canvi significatiu va ser que des de l'Ajuntament no es varen vendre plats amb la carn per a torrar perquè tanmateix l'any passat havien sobrat molts de plats i molta gent optava per dur el menjar de ca seva. Consideram que va ser un èxit d'assistència, amb moltíssima més gent que anys anteriors. També hi va haver gent que va demanar un canvi en el recorregut de les Beneïdes per tal que hi poguessin passar les carrosses més grans, una explicació de la llegenda de la baixada del Corb i altres millores que s'han implementat i, a la vista de tothom, han funcionat.

Entre aquest mes de març i abril es tornarà a convocar la comissió de festes per tal de planificar les properes festes que vénen.

4.-Darrerament els programes de les activitats de l'Ajuntament surten pràcticament en color, a on s'imprimeixen i quin és el seu cost?

Se segueix treballant amb la mateixa impremta que s'ha treballat sempre a Mancor, la Impremta Goya de Lloseta, i el cost pot ser variable en funció de si hi ha variacions en el disseny que solem aportar, però sol rondar al voltant dels 150 euros els 600 programes que repartim.

5.-Hem rebut queixes pel canvi de dia de la Rueta infantil de diumenge horabaixa a dissabte matí, ja que molts de pares aquestes hores fan feina i no pogueren acompanyar els infants. Nosaltres pensam que a tot pare i mare li agrada sortir aquest dia amb el seu fill/a i fer poble. Quins varen ser els motius d'aquest canvi? Perquè no es va demanar opinió a la ciutadania convocant la comissió de festes?

Els motius del canvi de dia i hora de la Rueta infantil varen ser que el diumenge horabaixa la participació dels anys anteriors no era molt alta i la rueta consistia en una trobada damunt la plaça que es convertia en una trobada ràpida on els nins i nines ballaven un poc i partien mig corrents cap a cases o cap a Lloseta a veure la rua d'allà, on hi participen molts mancorsins en comparses. Volíem fer un acte molt millor, amb passacarrers amb música i no només una festeta per sortir del pas. L'opció de fer-ho el diumenge dematí no era viable perquè hi havia el campionat de trial pel centre del poble i ho vàrem fer el dissabte dematí. L'assistència de nins i nines, pares, mares i padrins i padrines va ser molt superior a la d'altres anys i la gent va sortir molt contenta. Tot i això, les queixes que vàrem rebre les tendrem en compte per a properes edicions. La comissió de festes es convoca per a temes importants i per a perfilar les festes en general, no per a petits detalls.

6.-Fa aproximadament dues setmanes es va realitzar la poda dels arbres que hi ha al final del passeig del pont, a hores d'ara les restes de poda segueixen estant damunt el passeig o dins les garangoles dels laterals. Trobam que dona molt mala imatge del nostre poble als visitants. Quan teniu pensat llevar-les? Divendres dia 26 de febrer de 2016 es varen podar els arbres de l'escola Montaura i també deixaren les restes de la poda durant tot el cap de setmana, no és més fàcil anar tallant i llevant, que acumular les branques?

Estam pendants de poder fer ús del camió que té la Mancomunitat des Raiguer, i que està avariament, i pendent de passar la ITV per fer-ho tot de cop, ja que un dels nous treballadors que han començat a treballar a l'Ajuntament gràcies al programa de Corporacions locals del SOIB, té el carnet de conduir de camions. Així i tot, veim que el temps passa i encara no podem comptar amb aquest camió, i entenem que sí, és una molèstia pels veïns d'aquella zona, i de seguida que s'acabi amb la poda en aquesta zona es procedirà a la seva retirada.

ARA HA FET VINT ANYS...

Del que passà a Mancor durant el primer trimestre de 1996, recordarem: Que els premis de les beneïdes de sant Antoni foren atorgats a Francesc i Jaume Solivellas pel seu cavall, al boc portat per Jaume Martorell, les ovelles de Nofre Bonafé i al cavall de carreres de Catalina Balaguer. En quan a les carrosses obtingué el primer premi "*Farmàcia de guàrdia*"; el segon "*Gran circ*"; el tercer "*Forn d'espínagades*" i el quart "*Formatjadores*".

Que dia 30 de gener visità l'Ajuntament la presidenta del Consell Insular de Mallorca Maria A. Munar.

Que dia 10 de febrer el conseller del Govern Balear, Jaume Matas entregà una ajuda a 30 participants a un curs d'informàtica.

Que dia 17 de febrer se celebrà el concurs-ball de disfresses dins les festes del Carnaval. Foren premiats Maria Coll, una parella que anava disfressada d'ovelles i les comparses "*Índies*" i els "*Picapiedra*".

"Farmàcia de guàrdia", primer premi a les beneïdes de sant Antoni de 1996. Es referia a la popular sèrie televisiva.

Que dia 22 de febrer al sortir el sol les teulades del pobles apareixien cobertes per una fina capa de neu.

Que dia 3 de març es disputà al bar can Bernat la fase classificatòria del "*Torneig de truc Illes Balears*". Es classificà per la fase final la parella Nadal Martorell i Pere Amer.

Que dia 3 de març se celebraren eleccions general estatals, essent la participació mancorina molt alta, un 87,41% enfront del percentatge estatal del 78%. Els partits més votats a Mancor foren Partit Popular amb 314 vots, el PSOE amb 175 vots, el Partit Socialista de Mallorca amb 41 vots i unió Mallorquina amb 29 vots.

Que dia 22 de març se celebrà una sessió cinematogràfica al Casal de Cultura en commemoració del centenari del cinema. Es projectaren films dels germans Lumier, del mallorquí Josep Truyol i altres.

Que dia 24 de març se celebrà la festivitat dels Rams amb benedicció de rams i palmes al Casal de Cultura i processó fins a l'església.

Que en acabar el trimestre el CE Montaura ocupava el tercer lloc a la lliga de primera regional de futbol.

Que l'entrevista del trimestre fou efectuada a l'amo Antoni Canals Cànaves de can Bajoca.

Els morts del trimestre foren dia 7 de gener Jaume Sampol Pou de *ca n'Elieonor* als 92 anys. Dia 23 de gener morí Catalina Martorell Vallori de *can Pentinat*, als 83 anys. Dia 15 de febrer morí Magdalena Vallori Pizá, *Pujoleta*, als 67 anys i dia 22 de març morí Francesca Fontanet Espases de *s'Hort*, als 96 anys.

Varen néixer dia 16 de febrer Joan Vallori Martorell i dia 25 de febrer Carlota Mora Martí.

Dia 21 de gener es casaren Nofre Alba Mateu i Lucrecia Chenqueman Teigel.

(De "MONTAURA" núm. 34)

MARC HORRACH COLL "des Clos"

El passat dia 5 de març, amb en Biel Pocoví, acudírem a can Marc Horrach Coll, al carrer Bartomeu Reus, un jove que ha viscut una vida i viu completament lligat a l'esport en la modalitat de Trial. Com veureu el seu currículum és mesell de trofeus en les distintes categories, assolits a diferents llocs de les nostres illes, de la península i d'altres indrets del món.

Comptam en la presència del seu pare. Asseguts entorn de la taula, amb l'enregistradora a punt, iniciam la conversa.

Trofeu de Campió d'Espanya, 28 febrer 2016

En primer lloc Marc, quants anys tens?
Ara mateix, vint-i-cinc, els he acabat de fer en es febrer. Vaig néixer dia 6 de febrer de 1991.

Ets germà bessó?
Sí, germà de na Núria, amb cinc minuts de diferència en el naixement.

On començares a anar a escola?
Vaig començar a sa Guarderia amb na Paquita. Després vaig passar en es centre Montaura, on vaig fer s'Infantil i sa Primària. Ja no podia

seguir aquí i vaig pegar es bot a s'Institut Pau Casanovas, a fer primer d'ESO.

Quants éreu aquell any que passàreu a l'Institut?
Vàrem ser sis o set. N'hi havia d'altres que ja anaven a sant Francesc.

Hi ha gent que pensa que seguir estudis a un institut, després d'acabar la primària a un centre de poble, comporta problemes perquè es té poca preparació. Vares tenir tu dificultats, en aquest sentit, a l'Institut?

Mai he tengut problemes, tant jo com sa meva germana vàrem estudiar en es CP Montaura i mai hem tengut cap tipus de problema. Tota sa meva trajectòria d'estudis, sempre ha estat a centres públics, i no he tengut problemes. No he repetit mai cap curs. Crec que va molt lligat a sa feina des dia a dia, en aquesta vida no es regala res. De sa feina se'n treu profit.

Quins estudis feres a l'Institut Pau Casanovas?
Vaig fer fins a tercer d'ESO, perquè així com anava pujant es cursos, també pujava es nivell de s'esport de Trial. De petit vaig començar a ses extraescolars que fèiem tennis, judo, futbol, natació, moltes coses. Paral·lelament jo es dissabtes horabaixa, perquè es dematí jugàvem a futbol, solia agafar sa moto i entrenava una miqueta. Va arribar un moment, quan estava a segon i tercer d'ESO, que estava saturat de fer diferents esports durant sa setmana i vaig haver de tallar i dedicar-me al Trial que era lo que més m'agradava. Llavors ja començava es campionat d'Espanya i m'havia de preparar, cosa que implicava perdre molts de dies de classe. Es fet de viure a una illa suposa que te n'has d'anar ja es dijous, has de partir amb so vaixell cap a Barcelona —si les proves són allà, encara va bé— però si és a Galícia, per exemple, has de creuar tota Espanya.

I va ser a quart d'ESO quan passares a estudiar a Palma?

Sí. Des de sa Federació em varen dir si volia seguir ets estudis en es Centre de Tecnificació

Esportiva de les Illes Balears. Això era l'any 2006, i vaig fer quart d'ESO.

Allà tots són professors titulars i ets estudis tenen sa mateixa validesa que si estudies a un altre centre. Es matí tens classe de vuit a onze. De les onze a les dues fas entrenament. S'horabaixa, de les tres a les cinc tornes tenir classe i de les cinc a les set altre cop entrenament. En total cinc hores de classe i quatre d'entrenament. Això era sa dieta de cada dia. Me n'anava amb mu mare es dematí prest, a les set cap a Palma, dinava allà i tornava en acabar es capvespre.

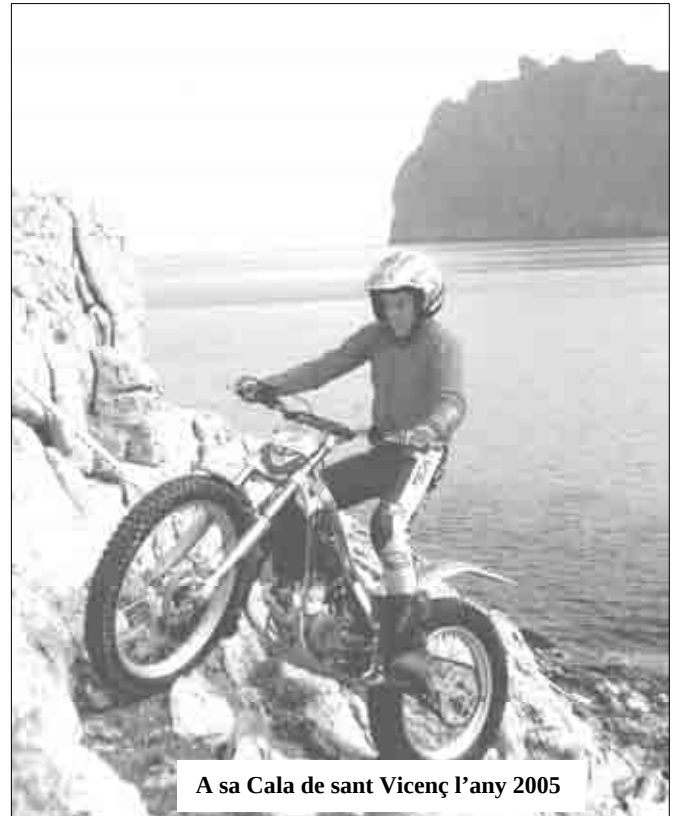
També feres allà es Batxillerat?

Sí, també. Però s'any de començar es Batxiller començava es mundial i s'europu de Trial. Això incrementava es temps d'entrenament i perdre més classes. S'escola t'oferia dues oportunitats: O fer es Batxiller en dos anys, que és com se fa a tots ets instituts, o fer-lo en tres anys. Vaig decidir s'opció de tres perquè jo volia seguir fent Trial i anar a més de cada dia. Vaig treure bé es Batxiller i mos presentàrem a sa selectivitat. Record una anècdota, jo venia d'estar quasi un mes i mig fora, anàrem per sa República Xeca, Suècia, on entrenàvem. Sa Federació normalment programa ses carreres proves una darrera s'altra perquè es camió ja quedava allà, vàrem enllaçar cinc carreres seguides. Vivíem dins un camió. Allà estudiava una miqueta i quan vaig arribar, vaig haver de fer ets exàmens finals de Batxiller i sa selectivitat. Vaig aprovar i vaig poder elegir plaça a Barcelona per continuar estudis.

On vares estudiar allà, a Barcelona?

A Montjuic per fer el Grau de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport. Allà em donaren sa possibilitat de en lloc de fer sa carrera en quatre anys, fer-la en vuit. Estudiar a Barcelona comporta anar a una residència que són mil euros en es mes, matrícula; tot s'encareix. Amb sos meus pares mos plantejàrem a veure si realment val la pena seguir fent mundials i allargar ets estudis, o fer una passa enrere, acabar ets estudis i després pegar es darrer esforç. Això m'ha resultat difícil perquè una aturada de quatre anys, per un esportista, que ja duia molts d'anys agafant sa

moto cada dia, és difícil d'assimilar. De tota manera no vaig estar aturat vaig fer es campionat de Balears, campionat d'Espanya i proves de llarga durada. Però vaig rompre es ritme, d'entrenar sis hores diàries vaig passar a no entrenar i anar de carrera en carrera.

A sa Cala de sant Vicenç l'any 2005

Acabat els estudis et dediques només al Trial?

Sa meva intenció era dedicar-me només en es Trial. Però hi ha una cosa que no he dit. Abans de començar a estudiar a Barcelona ja havia iniciat sa meva formació com a Tècnic en Motociclisme Nivell I i Nivell II, i amb ets entrenaments compaginava s'Escola d'Iniciació al Trial Ciutat d'Inca que havia creat per tal de donar s'oportunitat a què tots aquells nins i nines interessats en es món des motociclisme poguessin iniciar-se fàcilment. La vaig muntar devora es camp del Constància. També tenc s'oportunitat de fundar un club esportiu, s'actual Zona Gas, que m'obre ses portes de formar es primer equip dins Mallorca de joves pilots, amb edats entre 4 i 13 anys. Abans d'acabar el 2015 ja hi havia un total de 14 pilots que formen l'equip. Tot això va agafar molta força. I quan estic a Barcelona, feia ses

classes aquí es cap de setmana. Es primer any va arrancar poc a poc, però es segon any ja venia cada setmana. Lo que guanyava m'ajudava a pagar-me ets estudis de Barcelona. Acabada sa carrera me trob amb s'Escoleta que no la vull deixar, amb so Trial que he de seguir. S'Escoleta no dóna molt, és per jo com un hobby.

Una vegada finalitzats els meus estudis a Barcelona vaig enviar currículums, em cridaren de Decathlon Marratxí. Després de dues entrevistes, s'obre la porta d'entrar a formar part de l'equip de running i ciclisme del Decathlon Marratxí. Comença sa meva trajectòria laboral, i com no, lligada an es món de s'esport. Allà hi vaig treballar durant 6 mesos.

Després on treballes?

Encara no havent finalitzat es contracte, es meu continu contacte amb el món de s'alt rendiment, fa que aparegui s'oportunitat d'ocupar sa plaça de Director Tècnic des Programa de Tecnificació de

Trial "Port des Torrent" (Eivissa) any 2011

Motociclisme en es Centre de Tecnificació Esportiva de ses Illes Balears. Un centre en es que vaig estudiar-hi i que em portava molts bon records. Allà estic duquent a 10 al·lots que també estan fent es mundial, s'europeu, etc.

De qui depens com a professor de la Conselleria d'educació o de la Conselleria que té Esports?

Jo depenc de sa Fundació per l'Esport Balear de sa Conselleria de Participació i Transparència. Lo que passa és que allà hi ha una part docent, esport i un centre de suport a s'esportista. Jo seguesc

amb so Trial, encara que sa meva feina ha frenat un poc aquesta dedicació.

Supòs que pensant bé la situació personal, t'ha interessat tenir una cosa segura?

Efectivament, això és cert. Hi ha joves que han fet es mateix esport que jo i deixaren d'estudiar en es setze anys i ara se n'han donat compte que no viuran des Trial. Ara és quan jo més disfrut de fer Trial, perquè que no hi ha sa pressió que tenia. Si no guanyes aquest equip no es fixarà amb tu. En es final trob que he pensat bé, per viure d'un esport no tan sols es necessita talent i molta constància, també es necessita una mica de sort i no te la pots jugar d'aquesta manera.

Ara, Marc, podem entrar a parlar directament amb aquest esport del Trial. En primer lloc ens hauries de dir per què, en tants d'esports que ens has dit que feies, t'has dedicat intensament a aquest esport?

Des de ben jove va néixer sa meva passió pes món de ses dues rodes. De petit amb bicicleta recorria tot es poble amb ets amics de Mancor, anava a s'escola i per tot, sempre amb sa bicicleta. Tot i haver nascut en un entorn on s'olor de benzina hi era present cada dia, no va ser fins en es 9 anys quan vaig tenir sa meva primera motocicleta. Tot començava, em passava tota sa setmana esperant aquells dissabtes en es que anàvem tota sa família a sa finca. Mentre ells preparaven es dinar, jo no aturava, voltes i més voltes fins que es depòsit es buidava. No em cansava, podia passar-hi hores sobre sa motocicleta. A s'edat de 10 anys, em va arribar una motocicleta de trial, sa que havia tengut anteriorment era de motocròs. Ses coses canviaven molt, ara ja no es tractava d'anar ràpid, sinó de superar obstacles sense posar cap peu en terra. Sa passió pes trial creix, fins en es punt de què no em basten es caps de setmana per entrenar, i em veig obligat a decidir-me quin camí agafar. Em decidesc pes trial.

Com definiries el Trial?

Es trial és un esport on no guanya es qui va més ràpid. Sa velocitat no és s'objectiu des trial, són

ets obstacles; passar-los amb zero puntuacions, és a dir, sense tenir cap contacte amb sa terra, només toquen en terra ses rodes. Guanya qui manco peus en terra posa. Està clar que també compta sa zona, que és des de quan comences fins en es final i tens dos minuts. Sí que hi ha moments que has d'anar ràpid, però no és una rapidesa que puguis caure.

Quines modalitats hi ha?

Hi ha es trial natural, anomenat "outdoor" que se fa a sa muntanya, delimitant una zona concreta. En canvi "s'indoor" se sol caracteritzar per disputar-se en espais tancats (normalment en pavellons), on es munta un circuit d'obstacles artificial. Per lo que fa a categories es distingeixen per distints colors, segons sa categoria. Es color verd és categoria fàcil, es groc categoria mitjana, es blau mitjà alt, es vermell molt alt. Aquesta classificació té relació amb ses dificultats que planteja cada categoria. Aquí, a Balears, arriba a vermell (TR1). Però aquesta categoria a nivell Nacional correspon a un TR3 color verd. Destacar que dins es campionat d'Espanya de trial hi corren es 5 millors pilots del món, d'aquí en surt sa dificultat i prestigi des mateix.

En relació a aquestes dues modalitats, indoor i outdoor, tu a quina te dediques més?

A nivell balear jo faig es dos. Es campionat d'Espanya ja funciona diferent. Es cinc primers espanyols que guanyen es campionat d'Espanya absolut, són es cinc primers que guanyen es mundial. Tots són catalans: en Toni Bou, Raga, Cabestany, Fajardo i Bustos

A s'indoor només hi van es cinc primers de s'absoluta. S'indoor ja són forces majors; és un espectacle. Aquí en es Palma Arena va venir un mundial indoor, va ser molt espectacular. En aquesta modalitat hi ha molts de nivells, hi van professionals.

En el currículum de les competicions a les que has participat, veig que començares el 2002 i no has aturat de les hores ençà fins a l'actualitat si bé, com ens has dit abans, que l'entrada en el món

laboral ha fet que no puguis entrenar com ho feies abans.

Sí vaig començar quan només tenia 11 anys i ja vaig fer campió. A sa temporada del 2004 ja me diuen per anar en es campionat d'Espanya.

De tot aquest enfilai de premis que figuren al teu currículum, quin consideres que t'ha donat més goig i més satisfacció?

Jo distingiria diferents punts, hi posarem una nota. L'any 2006 me varen seleccionar per anar a fer un stage amb sa selecció espanyola de motociclisme i el 2008 vaig entrar a formar part de s'equip nacional de Trial de sa real Federació Motociclista Espanyola. Això és important perquè ells mateixos te posen sa logística per poder anar per tot el món. Tu has d'anar darrera es camió amb una furgoneta. Això en va propiciar que durant dos anys, el 2008 i 2009, vaig poder viatjar per molts de països del món. Tot i que no es podia fer turisme, anaves de competició. Menys a Japó i EEUU que no hi vàrem poder assistir per falta de pressupost. Això per mi va ser molt important i ha estat una de ses coses que m'han fet més feliç.

Per què no anau a aquests dos països?

És un problema econòmic. Es bitllet per anar i tornar ja costa uns 6.000 € (has d'incloure es teu passatge i es des mecànic). Arribes allà i no te'n pots dur sa teva moto, ja que l'hauries d'enviar dos mesos abans amb vaixell. Has de comprar allà una moto nova, que són 6.000 € més; fas es trial i després la vens i ja te'n donen cinc mil o manco. En total sortia a 10.000 € cada carrera.

Resumint, és difícil ressaltar premis concrets perquè és un cúmul de coses. Jo crec que formar part de s'equip nacional de trial de sa real Federació Motociclista Espanyola, és una de ses

Mostra de part dels trofeus - les primeres botes i les actuals

coses que et dona lloc per anar en es Campionat mundial i europeu. També per mi va ser important es 8è classificat en es campionat d'Europa (any 2008) —això me va alegrar molt, perquè sortint d'un poble de poc més de 1000 habitants, només vaig tenir 7 esportistes que me passaren davant—. Un altre que ressaltaria, també del 2008, és el 12è classificat en es Campionat del Món a sa categoria Junior. En es Campionat del món de 2010 vaig quedar en es lloc 18è. Era en es moment que ja estudiava a Barcelona i no tenia tant de temps per entrenar.

Es mateix any 2010 vaig aconseguir el reconeixement d'Esportista d'Alt Rendiment de sa Real Federació Motociclista Espanyola, que això te permet anar a estudiar i tens un tutor.

Tenc després una altra fita important que és Campió d'Espanya de Trial categoria TR3, que és més complicada que la TR1 d'aquí a Balears,

l'any 2013. Va amb una escala de TR1, 2, 3 i 4, Enguany correm a sa categoria TR2, una categoria per damunt, l'"ante sala" des pilots mundialistes.

Campió de Balears en duim un futimé: 12 primers en Trial Natural (outdoor), i 7 primers indoor. Estan un poc cansats de veure en Marc davant.

El pare d'en Marc intervé i diu: Va començar el 2002 i enguany hem tramitat sa llicència 2016. Quan acabem enguany durà 15 anys consecutius federat, a nivell nacional i a nivell balear. No ha baixat mai des pòdium (1r, 2n o 3r) i ha passat per totes ses categories.

Actualment hi ha molta gent que practica aquest esport a Mallorca?

A Mallorca som uns 150, no tots corren. Es que practicam Trial estam molt limitats perquè mos veuen com uns delinqüents. Realment sa llei no permet anar amb una moto de Trial pes camp. Va bé que tenim una àrea petita en una zona esportiva a Inca que empram amb sos alumnes de s'Escola d'iniciació al Trial.

Així com hi ha circuits per a competició de motos i cotxes, no n'hi ha per a trial?

Sí, però no son permanents, només s'autoritzen a una zona limitada i per aquell dia que es fa la competició. Ara si tu te'n vas a entrenar a sa muntanya et poden posar una multa. Lo que tenim a Inca és per iniciar. A nivell particular, perquè coneixem es propietaris de sa zona de sant Llúcia, mos autoritzen a practicar allà. Es problema ve quan sa massifica molta gent en un lloc.

No per tot és així, per exemple a Andorra, tu baixes sa moto i pots anar a practicar on vulguis, és lliure. Aquí te'n vas en es Massanella, i te vénen a cercar amb un helicòpter.

Abans no era així —diu el pare d'en Marc— quan hi havia en Bernat, es fill des senyor, que li agradava es Trial, a vegades em cridava i em deia "pot venir en Marc a entrenar". Vàrem fer tres proves allà.

Passem a un altre tema. A s'Escola d'Inca hi ha molts d'alumnes?

Ara tenim vint alumnes. Vàrem pensar de fer una inversió inicial, perquè ses motos són molt cares, després hi ha casc, botes etc. I comprarem dues motos. Ets alumnes paguen una quota mensual i primer formen part des grup d'iniciació i ho proven; que els agrada es pares les compren una moto usada i segueixen a s'Escola. Noltros volem anar creant cantera que és lo que manca aquí. És s'escola més grossa de ses Illes Balears.

Membres del club esportiu Zona Gas

On estau ubicats?

Allà, devora es camp del Constància. Just darrera hi ha una àrea esportiva de s'Ajuntament d'Inca.

Anem a veure, i d'accidents què ens pot dir?

Accidents n'he tengut pocs, no és un esport de risc. El 2002 vaig anar a veure una prova des Campeonato del món a Calvià. Jo que no participava en es Campeonato, no vaig caure fent trial sinó que passant d'una zona a s'altra en tan mala sort que vaig foradar de darrera, va coejar sa moto i ma vaig clavar s'estribera.

Ses dues costelles que me vaig rompre quan vaig caure en es mundial a Portugal. Sí que moltes pelades pes colzes , però no m'he romput res de cames i braços.

Parlam després del Trial que es va fer a Mancor, que va comprendre les dues modalitats, outdoor a santa Llúcia i indoor a dins Mancor, que es va fer dia 6 de febrer passat; en aquestes pàgines de la revista en podeu veure algunes fotos.

Ens interessam per una altre aspecte i demanam a en Marc: En tot aquesta vida tan nodrida de coses,

no deus tenir temps per fer vida de societat amb els teus companys i amics?

És difícil, sa vida social la fas amb sos companys de Trial. Amb sos amics d'aquí em veig en altres dies més concrets, ses festes de Mancor i altres. M'he fet molt amb sos amics que tenc a Pollença perquè entrén molt allà i sa meva al·lota és pollencina i tenc una miqueta de sa vida feta allà.

Què penses de la joventut d'avui?

Trob que es joves d'avui estan molt fermats a ses maquinetes i haurien d'estar més fermats fent esport, bicicleta, o qualsevol esport. Jo fins en es 12 anys no vaig tenir mòbil i encara en tenia per necessitat. Ara hi ha nins que en quatre o cinc anys ja manegen un mòbil; s'asseuen en es sofà i així passen moltes hores.

Com dus la vida diària en aquests moments actuals?

Actualment, tot i que sa jornada laboral es menja gran part des dia, segueix entrenant i competint en es món des trial, a nivell regional i nacional. També ho compagin amb sa formació de joves pilots a s'Escola d'Iniciació en es Trial i amb sa direcció des Club Esportiu Zona Gas.

Tenc ara tres setmanes molt atapeïdes que seré fora de Mallorca, a València a Eivissa i a Barcelona. Per altra part tenc es projecte de realitzar un Màster a Sevilla que en general és esportiu però té una part dedicada a trial.

Ara, per acabar, m'agradaria donassis un missatge a la joventut mancorina.

Bé, jo crec que una persona jove sempre ha de tenir uns objectius pes quals lluitar en aquesta vida. Si t'ho donen tot fet sa vida no té sentit. Jo sempre he estat una persona molt ambiciosa tant amb s'esport com a s'hora de fer feina, som molt emprenedor i m'agrada lluitar, sempre tenc qualche idea en es cap per dur-la a terme. Això té pros i contres. Es familiars i es de més a prop se queixen perquè no tenc temps per ells. Avui hem ecsequeiat aquest arbres. Som una persona que no sé estar aturat a ca meva. Faig feina des de les vuit des matí fins a les deu des vespre.

IX trial Mancor de la Vall,
Gran premi Motos Horrach, febrer 2006

Res més, volem deixar tranquil a en Marc, així i tot en Biel Pocoví fa un seguit de fotos a la terrassa i davant de tots els nombrosos trofeus que ha aconseguit en la seva carrera esportiva.

No hi ha dubte que hem passat una estona molt agradable amb en Marc. M'ha sorprès, perquè no el coneixia personalment, només sabia d'ell pel que he pogut llegir en premsa sobre el seu esport.

Des de la revista Montaura volem encoratjar en Marc perquè no afluixi i tiri endavant. Ha escampat el nom del seu poble per tot arreu on ha viatjat i els seus premis han enaltit el seu nom, però també el del nostre petit poble. Gràcies, Marc i endavant!!

Jaume Gual i Móra

MANCORINS A VENÈCIA

Un grupet de mancorins, enguany onze, en tocar primavera fa cinc anys ultrapassen els Pirineus per conèixer indrets de l'antiga Europa. Començaren per Roma, després Praga, el tercer Amsterdam, l'any passat Dublín i el passat març Venècia.

Foren 6 dies de molt bon record tot i el fred, moments de pluja i, fins i tot, l'experiència dell "acqua alta": tota la ciutat inundada d'un pam d'aigua que estoicament se suporten sempre a peu (a Venècia no circulen cotxes ni motos) ja que les barques també s'aturen.

Recorregueren Venècia a peu, amb vaporetto amunt i avall. Venècia és una meravella.

Alguns es regalaren el gaudi d'assistir a un concert al Gran Teatre de la Fenice, i altres es permeteren el luxe de seure a l'exclusiu Cafè Florian a la plaça de san Marc.

Dedicaren un dia sencer per una excursió a Pàdua i Verona.

La fotografia del grup mancorí és del Prato della Valle de Pàdua, la plaça més gran d'Europa, estèticament valuosa per si mateixa i no pels edificis que l'envolten.

Valgui la fotografia i aquest escrit per al record.

T. Ripoll

DES DE L'ARXIU

MARGALIDA SINTES CARBÓ (Villacarlos, Menorca, 1873 - Palma, 1963)**SA MESTRA SINTES (Mancor, 1895 - 1933)**

L'aniversari de la constitució de l'Ajuntament de Mancor —enguany el 91è—, el dia 2 d'abril, és motiu suficient per posar una fita més a la perpetuació de la memòria de la mestra Sintes. El seu record roman més en la memòria col·lectiva que no en l'escrita. La seva singular activitat pedagògica perviu bàsicament en el que sabem pel que ens contaren les seves alumnes, mares o padrines, la majoria ja traspassades, i, per altra banda, tots sabem, per tradició oral, que la mestra fou pilar necessari per aconseguir la segregació mancorina de l'Ajuntament de Selva. En Biel Fiol dóna compte d'ambdues activitats en les seves "NOTÍCIES HISTÒRIQUES" i en una sèrie d'articles a la revista MONTAURA.

Da. Margalida Sintes Carbó ⁽¹⁾ va néixer a Villacarlos - Es Castell - (Menorca) el 24 de desembre de 1873. Va estudiar magisteri i va obtenir el títol de "*Maestra Superior*", el 1894, amb nota "Sobresaliente". El setembre del mateix any fou destinada a l'"Escuela Nacional Mixta" de Garrígoles (Girona), mitjançant "*concurso único*", on només exercí la docència sis mesos, ja que el 5 de gener de 1895, pel sistema d'oposició, obtingué la plaça de la "Escuela de niñas de Mancor". Després mai no va canviar de destí, i va dedicar tota la vida professional a Mancor fins a la jubilació. L'Escola de Nines, a partir del març de

La mestra Sintes en la seva joventut

1904, sempre fou al primer pis del número 11 del carrer de Biniarroi. La mestra i el seu marit vivien a la planta baixa. El canvi de domicili de l'escola s'havia produït a petició de la mestra motivat per les deficientes condicions higièniques i la incomoditat de l'anterior.

Da. Margalida es casà amb Toni Coll Móra, mancorí de cas Fuster. El matrimoni no tingué fills. Una germana de la mestra Sintes, Francisca (Da. Paca) mestra igualment, també es va casar amb un mancorí, Francesc Reynés Martorell (l'amo en Francisco *Marquesí*), persona important en els primers anys del municipi, com veurem més envant. Aquest matrimoni va viure a Mancor, a França (almanco un dels seus fills, en Paco hi va néixer), a la Península —en compliment de destí de Da. Paca com a mestra— i altra vegada a Mancor. Del matrimoni Reynés- Sintes resten a Mancor o almanco hi tenen posada, una nora, na Jerònia Gelabert Sampol, i quatre néts: Paquita Reynés Morro, Paquita Reynés Carbonell, i Joan i Paco Reynés Gelabert. La descendència Reynés - Sintes es perllonga amb néts de quarta generació.

La mestra Sintes va enviuar molt prest i no sabem exactament quan traslladà la residència a Palma; va comprar un immoble, amb planta baixa i un pis, a les avingudes, quasi tocant la Sala Augusta. Ella vivia al primer pis i el seu nebot Paco tenia sastreria i vivenda a la planta baixa. La seva germana Bienvenida, també vídua de jove, li feia molt de costat.

Da. Margalida era dona d'empenta, molt decidida i enèrgica, que s'aficava en cos i ànima en allò en què creia. La seva actitud personal es traduïa en gestos i actes, que a vegades provocaven rebuigs i remugs en aquells esperits empoquits del poble del XIX finisecular, tallat amb tradicions tancades que avui fan riure: era una dona avançada. L'anada a Madrid de 1926 en representació de l'Ajuntament i el sojorn de

A partir de 1909, i fins al 1920, són constants les sol·licituds a les autoritats educatives provincials, per part de la Junta Municipal d'Ensenyament o de l'Ajuntament de Selva, de reconeixement a la mestra per la seva valuosa i exemplar tasca pedagògica.

Ja abans de 1908 se celebraven a l'escola de nines, moltes vegades en l'any, vetlades literàries en què hi havia representacions teatrals infantils i recitació de poemes. Tenim documents signats per la mestra sol·licitant a l'autoritat municipal la celebració d'aquests actes lúdic-acadèmics i la utilització de la sala de classe. No sé si ho feia per publicitat i se'n fes un pregó per assistir-hi qui volgués.

Durant els cursos 1906-1907 i 1907-1908 es feren quatre excursions escolars, una d'elles a Palma perquè les alumnes visitassin els monuments més importants. Totes les despeses que es poguessin produir en les sortides sempre les pagava la mestra de la seva butxaca. Jo sé per ma mare que anaven a peu a sa Comuna de Caimari a celebrar el "día del àrbol" i allà cantaven un himne relatiu a la festa, que ella mateixa, poc abans de morir, em cantà. El 1909 durant la celebració d'un festival escolar les nines de l'escola amb la ment lliuraren a Da. d'or en agraïment per la col·laboració de l'Ajunta-Margalida una medalla feina ben feta.

Document de reconeixement de la Inspecció d'Ensenyament, any 1917.

El 1917 l'escola de dues festes infantils una *Infancia* i una altra pel *Escuela*". A la del març convidats: La Junta Loconegut i reconegut ins-President de la Dipu-Bisbe de Mallorca, Dr. Lluny de Mancor havia mestra per aconseguir petita i pobra escola de importants. A les NOTÍ-d'en B. Fiol se cita la inde l'ajuntament de Sel-compte de la visita a Mancor de nombrosos d'altres pobles per copedagògica de la mes-expressions d'alta con-

Hay un membrete que dice "Inspección provincial de primera enseñanza de Baleares" N.º 210 - En atención a los trabajos realizados por V. en pro de la escuela y de los niños, teniendo en cuenta la nota de esfuerzo y de constancia en su actuación, comprobados en la visita ordinaria del año actual, esta Inspección ha tenido a bien por creerlo de justicia, concederle un expresivo voto de gracias, esperando con timidez dando a su labor cotidiana la nota altamente educativa humana al par que patriótica que viene caracterizándola. = Lo que le comunico para su satisfacción y demás efectos consiguientes. = Dios que. a V. m. d. = Palma - Noviembre 1917. - El Inspector - Juan Capó - Está rubricado. = Sr. D.ª Margarita Sintes, Maestra de Mancor.

nines protagonitzà pel març "*Fiesta de la maig*" "*Fiesta de la assistiren il·lustres cal d'Ensenyament, el pector D. Joan Capó, el tació Provincial i el Domenech i Valls. d'arribar la fama de la desplaçar a la nostra nines personatges tan CIES HISTÒRIQUES tervenció a un plenari va d'un regidor donant l'escola de nines de mestres de Palma i nèixer in situ la labor tra Sintes; tot foren sideració cap a ella.*

No sé si la nostra mes-les novetats que s'anaven gestant entorn a la renovació pedagògica que es va produir al primer terç del segle XX. Foren famoses les experiències de les escoles públiques de Campanet i de Consell. Però em fa la impressió que no; vista la documentació crec que es tracta d'un mètode personal que va imprimir caràcter —el seu— a la docència, que incloïa ciència, educació i un component social intens.

No vull que sembli que les nines sols es dedicaven a festes i vetlades. He llegit les actes anuals de la Inspecció d'Ensenyament Primari i en totes elles apareixen altes qualificacions en pràcticament totes les assignatures, any rere any. I de les autoritats locals s'aixecaven sol·licituds de reconeixement de les més altes distincions a la mestra.

MUNICIPI

El 1922 la mestra Sintes fou substituïda, tenia 49 anys, i ja mai més tornaria a l'activitat docent. No he pogut saber quin impediment tenia. He llegit diferents sol·licituds d'incorporació però les decisions de l'equip mèdic que l'examinava decidiren no deixar-la reincorporar fins que li sobrevingué la jubilació.

Fos el que fos, res no li va impedir que quan es va promulgar l'Estatuto Municipal, el 1924, s'ajuntàs al grup de mancorins que decidiren aprofitar l'avinentesa per iniciar el procés d'independència municipal que oferia l'Estatut. En crear-se l'Entitat Local Menor, primer escaló per arribar a la completa segregació, la mestra va oferir ca seva com a seu de l'Entitat.

L'Entitat Local fou breu, va durar quatre mesos curts. Es creà el 6 de desembre de 1924 i el 2 d'abril de 1925 Mancor ja tenia ajuntament propi, completament segregat del de Selva. Això vol dir que el procés no va tenir cap entrebanc i les autoritats municipals selvatgines no posaren obstacle a la segregació. Les sèries desavinences entre els dos ajuntaments afloraren a l'hora de definir els límits territorials del nou ajuntament, que per RD de març de 1925 incloïa els nuclis de can Bajoca i Massanella, i el repartiment dels béns produïts per les comunes de Caimari i de Biniamar. L'Ajuntament de Selva pretenia mantenir Massanella i can Bajoca argumentant que pertanyien a la parròquia de S. Llorenç, i el territori assignat als ajuntaments de nova creació se cenyia al de la seva parròquia si en tenia. Efectivament la parròquia de S. Joan Baptista de Mancor, creada en 1913, no incloïa els dos nuclis. El nou Ajuntament mancorí també volia Masanella i can Bajoca dins el seu terme perquè els habitants d'aquell lloc estaven vinculats a Mancor i així ho manifestaren. Les actes del Plenari municipal entre 1925 i 1927 manifesten el malestar del poble. Selva feia cas omís de les pretensions mancorines d'absorbir Massanella i can Bajoca i de participar en els beneficis que produïen els espais comunals.

I és en aquest moment quan intervé la mestra Sintes. L'acta de la sessió plenària de l'Ajuntament de Mancor, celebrada el 29 de juny de 1926, diu així: *"no atendiendo el Ayuntamiento de Selva la RO de 9 de marzo... el alcalde proponía delegar a persona capacitada y enterada de dicho asunto para que, en representación de este Ayuntamiento, se traslade a Madrid con objeto de investigar y ponerse al corriente de dicho asunto al mismo tiempo de procurar hallar abogados para el caso de que fuera conveniente coadyuvar a este Ayuntamiento a la defensa en el Supremo Tribunal Contencioso Administrativo. Por aclamación de todos los concurrentes se acordó delegar a Da. Margarita Sintes Carbó, Maestra Nacional, para tal objeto..."*

Les germanes Sintes Carbó. La mestra és la primera de l'esquerra, asseguda. La del mig, dreta, és na Paca, l'esposa de Francisco Reynés "Marquesí".

Hem de reconèixer que no era la norma que una societat, on les dones no tenien gens de protagonisme, fos precisament una dona la protagonista absoluta en la solució d'aquest assumpte administratiu que va arribar al Tribunal Suprem, amb sentència favorable a Mancor.

La mestra Sintes no dubta en viatjar sola cap a Madrid, vaixell fins a la Península i tren fins a la capital. La mestra tenia una germana, Bienvenida, casada amb un militar —que moriria durant la guerra—, Luís Martín, que estava destinat a un Ministeri. El cunyat ajuda a obrir portes de departaments administratius a la mestra i el resultat és el que sabem: el 26 de juny de 1928 el batle

comunicava al poble que el Tribunal Suprem havia ratificat el RD de 25.03.1925: Massanella i can Bajoca eren mancorins. Les actes municipals redactades entre el 1925 i 1927 manifesten clarament que res no es podia fer davant la intransigència de Selva. Només els tribunals podien donar-li raó i això ho aconseguí la mestra Sintes arribant al Suprem.

El 1929 va confiar a la mestra Sintes la participació de Mancor als actes institucionals a Palma amb motiu dels 700 anys de la conquesta de Mallorca. Jovenets i jovenetes acudiren a Ciutat amb vestimenta pagesa amb unes someretes.

El febrer de 1930 la mestra participava en una llista electoral única de les eleccions municipals. No calgueren urnes i fou regidora del segon consistori, essent batle Bartomeu Reus. El fet de tenir una dona regidora al poble forma part de la singularitat d'aquesta dona. Quantes regidores ha tengut l'Ajuntament de Mancor abans de 1979? En un dels primer plenaris s'aprovà perpetuar l'agraïment a la mestra Margalida Sintes Carbó per la seva constant i eficient col·laboració en el llarg procés de segregació, entre el 1924 i 1928.

El febrer de 1931 tingueren lloc les celebres eleccions municipals que instauraren la Segona República. A Mancor el batle fou Francesc Reynés, cunyat de la mestra Sintes. A partir d'aquí d'ella no tenim gaire notícies. Suposam que havia enviadat i passà a viure a Palma. Devia tenir estretes relacions amb el poble ja que hi tenia una germana i nebots.

**Escola de Nines:
Al primer pis d'aquesta casa del carrer de Biniarroí.**

A Palma, com hem dit, vivia al mateix edifici del seu nebot Paco i molt unida a la seva germana Bienvenida i un nebot-nét que anava a llegir-li el diaris per haver perdut la vista. La mestra Sintes va morir a Palma dia 7 d'octubre de 1963, a punt de complir els 90 anys.

El 1966, coincidint amb les festes patronals de S. Joan, fou proclamada filla adoptiva de Mancor i se li dedicà un carrer, tot adduint els mèrits que he anat enumerant. Ella, en vida, havia rebutjat tal honor tot manifestant que li bastava perviure al cor dels mancorins. En el programa de festes d'aquell any hi ha una ressenya biogràfica de l'homenajada titulada HOMENAJE A UNA INSTITUCIÓN i en els actes populars incloïa el descobriment de la placa al carrer que a partir de llavors duria el seu nom.

Un periòdic bimensual, PARÍS-BALEARES, que es publicava a Reims (França) en francès i en castellà, en el número corresponent a juliol-agost de 1966, va informar de l'homenatge dels mancorins i deia "*el pueblo de Mancor estaba en deuda con la que ... ejerció el cargo de maestra nacional en el mismo Da. Margarita Sintes Carbó*".

Vull acabar amb l'expressió d'un desig: veure escrit CEIP MESTRA SINTES. Si el nostre dinàmic centre d'ensenyament primari dugués el nom de la mestra, el CEIP seria el millor perpetuador de la seva memòria.

Tomeu Ripoll Pou

⁽¹⁾ **Fons utilitzades en aquest article:** Fons i publicacions de Biel Fiol, Arxiu d'educació, Actes del Plenari de l'Ajuntament de Mancor, consultes orals amb els descendents de la família Reynés-Sintes, que se citen en l'escrit.

Fotografies familiars cedides per Paquita Reynés Morro.

Quaderns d'escola cedits per Maite Móra Ferrer.

ESGLÉSIA LOCAL

Els cristians de la Unitat de Pastoral de la Mare de Déu guanyen el Jubileu de la Misericòrdia en una peregrinació a la Seu

La comunitat cristiana de Mancor es va sumar a la peregrinació que va celebrar la Unitat Pastoral de la Mare de Déu el passat dia 1 de març a la Seu i la Basílica de Sant Francesc de Palma per guanyar el Jubileu de la Misericòrdia. Els fidels de Mancor s'uniren amb els germans de les parròquies d'Inca, Lloseta, Biniamar, Selva i Caimari en aquest gest unitari a la recerca de la Misericòrdia del Senyor que congregà centenars de persones.

Camí de la Seu per Dalt Murada

Els peregrins es concentraren a la Porta del Camp per partir en processó pels carrers de Palma i Dalt Murada en direcció a la Seu. A les portes de la

Catedral el degà del Capítol de la Seu, Joan Bauzá, explicà el sentit de travessar la Porta Santa. La porta —va assegurar— no és només un “lloc de pas” des d'un espai de renou i distracció a un altre de silenci i pregària, sinó que és també un “lloc de ser”, en el sentit de què amb el Jubileu els cristians no només estan cridats a rebre la Misericòrdia de Déu, sinó que també l'hem de transmetre a les persones que estan al nostre entorn, imitant a Jesucrist.

Ja dins la Seu, els peregrins varen fer professió de fe cantant el Credo i a la Capella de la Trinitat entonaren una Salve en honor a la Mare de Déu. Després, feren una breu visita al museu de la diòcesi abans de celebrar l'eucaristia a la Basílica de Sant Francesc, per participar també de l'Any Lull que celebra enguany la diòcesi de Mallorca.

En l'homilia, el rector de la Unitat de Pastoral, Antoni Vadell, va convidar a tots els presents a experimentar la Misericòrdia d'un Déu que ens enyora a cadascun de nosaltres perquè ens estima infinitament. I va animar als fidels a fer un camí interior de perdó i a dedicar al manco 15 minuts al dia al silenci i a la pregària per poder experimentar la seva carícia misericordiosa. Aquesta peregrinació ha estat un dels moments més intensos d'aquest passat temps de Quaresma, que ha servit de preparació per a experimentar de forma encara més joiosa l'alegria de la Pasqua.

La Unitat Pastoral de la Mare de Déu posa en marxa un web amb informació de totes les parròquies.

Tota la vida que es genera a la Unitat de la Mare de Déu ja es pot consultar per internet a través d'un click a l'enllaç <https://upmarededeu.wordpress.com/>, o: www.upmarededeu.com. És el nou web que ha posat en marxa la Unitat Pastoral per posar a l'abast de tothom informació bàsica de l'agrupació de parròquies: avisos, serveis, horaris de les celebracions i espais per a l'oració i la contemplació, com el Santuari de Santa Llúcia. Però també vol ser un espai per donar a conèixer totes les activitats que duen a terme des de les parròquies, grups i moviments. Així que també hi haurà un apartat per a tots ells i sobretot una secció de notícies, que s'actualitzarà cada setmana, on es recolliran els actes més destacats que es vagin celebrant a la nostra Unitat. La pàgina ja està disponible i ja s'hi poden consultar informacions importants per aquesta Setmana Santa.

Equip de pastoral de la Unitat de la Mare de Déu

DE TOT UN POC... COSES DE CA NOSTRA

QUI DIES PASSA, ANYS EMPENY

Mes de maig

Aquest mes és considerat com el més agradable i florit de l'any; d'aquí l'expressió: *"Florit com un maig"*. La terra està en saba, maduren les cireres i comencen els albercocs a finals de mes. Antigament, en aquest mes es feien els preparatius per batre: feien la pols de les eres, que consistia a llaurar l'era amb una arada de llaurar faves, seguidament batien la terra amb un carretó amb una post al darrera i feien la pols, tot això per tal de tenir l'era enllestida per batre les faves a principis de juny. Amb l'arribada de la calor, tonen les ovelles; les han de tondre amb lluna vella —així es feia perquè la llana no s'arnàs—. Les saons de maig són bones per a les abelles i la mel que s'extreu aquest mes és la millor de tot l'any. Pel mes de maig totes les herbes tenen propietats curatives. Floreixen els rosers. A l'hort, recordau que l'aixada és l'herbicida més barat, ecològic, respectuós amb la naturalesa i amb uns efectes secundaris de manteniment personal inigualables. Al jardí podem trasplantar petúnies, palometes, roses místiques, clavells de moro, alfabegueres. *"Maig calent i plujós, dona fruit abundós"*.

Festes

Dia 1 de maig, festa del Treball. És el Dia Internacional dels Treballadors, festa reivindicativa del moviment obrer mundial. Aquesta jornada fou establerta al congrés obrer socialista celebrat a París l'any 1889, i es decidí, en homenatge als Màrtirs de Xicago, que l'1 de maig seria el dia de protesta i reclamacions obreres. Avui és un dia festiu i ha perdut el caràcter commemoratiu així com la càrrega reivindicativa d'antany.

Entre el quart creixent i la lluna plena, el dia 14, és san Macià, *"l'oronella ve i el tord se'n va"*, diu l'adagi popular per indicar que s'han acabat els grans freds i que ja som a les portes d'una nova estació.

Dia 4 és l'Ascensió. *"Tres dijous hi ha a l'any / que llueixen més que el sol: / Dijous Sant, dia del Corpus / i el dia de l'Ascensió"*. I el diumenge dia 15, és la festa de Pentecosta.

Dia 22 és la festa de santa Rita que va viure entre els s. XIV i XV, a Itàlia. És una de les santes més populars de l'Església Catòlica. És l'advocada de les causes difícils o impossibles; i també dels problemes conjugals. *"Beneïda Santa Rita, feis-me casar de seguida!"*

L'església dels Socors de Palma acull cada any la benedicció de roses en honor a santa Rita. La veneració a santa Rita es remunta a la gran influència dels ordes agustinians que es varen establir a l'illa, bàsicament al Convent dels Socors de Palma, i al Convent de sant Agustí de Felanitx, després de la reconquesta de 1229.

Dia 29 és el dia del Corpus, a Mancor se celebren les primeres comunions.

Llunes

Lluna nova, dia 6. Quart creixent, dia 13. Lluna plena, dia 21. Quart minvant, dia 29.

Refranys

"Pel maig, la tórtora puja al faig". "Maig corrent, la mel rossa com l'or, blanca com l'argent". "Maig humit, fa el pagès ric". "Flor d'olivera pel maig, oliada per tot l'any". "Pel maig, cada dia un raig". "Del

maig a la meitat, l'hivern acabat". "Pel maig totes les herbes tenen virtut". "Pluja de maig, collita segura". "A mitjan maig, l'hivern diu me'n vaig". "Sembra el julivert pel maig i tot l'any en tendràs". "Una flor no fa maig, ni una gota fa raig". "Abril plujós i maig ventós, fan l'any ric i profitós".

Mes de juny

És el sisè mes del calendari gregorià, i l'origen del nom té dues teories: els que diuen que és en honor i reconeixement de Junio Bruto, fundador de la República romana, dins el calendari romà era el quart

De l'ajuda dels animals ...

mes de l'any; i els que diuen que també podria estar relacionat amb la mitologia romana, la deessa Juno, una de les deesses més importants del culte romà, juntament amb Júpiter i Minerva.

Aquest mes madura el blat i per al dia de sant Joan, dia 24, ja ha d'estar segat. Si plou, les saons de juny són bones per les oliveres, garrofers i figueres de moro; però les boires no ho són per a les oliveres que es comencen a congriar. Al llarg d'aquest mes s'han de batre les faves; convé buidar el sementer com més prest millor per tal de poder fer guaret (goret) dins el juny. Aquest guaret serà

el més adient per sembrar el blat de l'any que ve. Arriba el temps de la fruita: cireres, peres de sant Joan, albercocs, nesples... és el moment de menjar la fruita madura, olorosa, de color intens, carregada de sucres.

Festes

Dia 13 és sant Antoni de Pàdua, fan festa els "Tonis" dels albercocs, aquells que no la fan per sant Antoni de gener. Tot i que es digui de Pàdua, va néixer a Lisboa.

Dia 15 és sant Vit. La seva fama li ve com a protector contra la corea o ball de sant Vito, una malaltia nerviosa que consisteix en un moviment involuntari, ràpid i irregular que afecta de manera variable les extremitats, el tronc i el cap.

Dia 24 se celebra el naixement de sant Joan Baptista, el patró del nostre poble. Se celebra aquests dia, des de temps immemorial, el solstici d'estiu: la presa de consciència per part de l'home que l'astre rei ja ha assolit la plenitud anual i, lentament, a partir d'ara, començarà a declinar. *"El dia de sant Joan/ és un dia d'alegria:/ fan festa els cristians/ i els moros de moreria!"*

Dia 29 és la festa de sant Pere. *"Per sant Pere, enrevolten sa figuera". "Sant Pere és a vint-i-nou / i sant Marçal és a trenta, / i l'endemà ja mos entra / el primer de juliol".*

Dia 30, darrer dia del mes, és la festa de sant Marçal, advocat contra el mal reumàtic.

Llunes

Lluna nova, dia 5. Quart creixent, dia 12. Lluna Plena, dia 20. Quart minvant, dia 27. El 21 de juny es compleix el solstici d'estiu i marca el pas de la primavera a l'estiu. El sol arriba al seu zenit després del recorregut més llarg de l'any. Avui es produeix el dia més llarg i la nit més curta de l'any.

A la mecànica del tractor

Refranys

"Si plou per l'Ascensió, es perd la ceba i el meló". "Quan plou per l'Ascensió, plouen quaranta dies més; un dia sí, un dia no". "Per l'Ascensió, ni ametlla ni ametlló". "Qui treballa per l'Ascensió, mai no farà res de bo". "Pel juny molt de sol i molta son". "Pel juny, cada gota com el puny". "Al juny, la pluja és lluny; i si plou cada gota és com el puny". "Al juny, l'estiu no és lluny". "Pel juny, falç al puny". "Si plou a primers de juny, el bon temps és lluny". "Aigua de sant Joan, no dona ni vi ni pa, celler buit i molta fam". "Aigua de juny primerenca, molt mals arrenca". "Al juny, el fred s'esmuny". "Sant Pere plorós, juny plujós".

Mes de juliol

El juliol és el setè mes de l'any en el calendari gregorià, i té 31 dies. En l'antic calendari romà es deia "quintilis" perquè ocupava la cinquena posició, però fou canviat pel de "julius" en honor a Juli Cèsar, perquè es creia que havia nascut en aquell mes. És el mes més calorós de l'any, juntament amb l'agost. No sol ploure gaire, però quan ho fa ho sol fer de valent: *"Trons de juliol treuen el dol"; "Pluja de juliol, encén el sol"*. Comencen les menges d'estiu, els trempons a la fresca, les escalivades, i les fruites: melons, síndries, melicotons, albercocs, nesples, cireres, figues, tot un món de gustos i colors per gaudir: gran part de les hortalisses estan en plena producció. Al llarg d'aquest mes, antany, es preparaven els formiguers. *"Qui no fa formiguers pel juliol, no els fa quan vol"*; era una manera d'abonar la terra quan els adobs químics encara no existien.

Es creu que els nascuts el mes de juliol són llunàtics i ganduls. Els que varen néixer en dies parells seran afortunats en el seu matrimoni; mentre que els que ho varen fer en dies senars no tendran gaire sort.

Festes

Dia 10 és sant Cristòfol. A principis del s. XX fou adoptat com a patró dels automobilistes i camioners, per raó del seu treball, però també era tengut com a advocat contra la pesta, la fam, la guerra, el foc, els malfactors, els robatoris i moltes altres desgràcies. També era el protector dels viatgers.

Així es batia damunt s'era

La segadora-batedora moderna

Dia 11 és sant Benet, fundador de monestir i autor de la "Regula" que va donar origen a l'orde benedictí. És considerat el pare del monaquisme occidental.

El dia 16, festa de la Mare de Déu del Carme, es venera una de les diverses advocacions de la Mare de Déu. Patrona de la mar i dels pescadors i mariners.

Tres santes seguides: Dia 20 és santa Margalida, *"la monja l'encén i sant Bernat l'apaga"*, dia 21 santa pixedis i dia 22 santa Magdalena. *"Dia 20 de*

juliol / fas festa, perla garrida / si Déu ho vol Margalida / tu seràs el meu consol".

Dia 25 és la festa de sant Jaume i dia 26 la festa de santa Aina.

Dia 28 és la festa de santa Catalina Tomàs, fins fa poc l'única santa mallorquina! *"Sor Tomasseta, a on sou? / Ja vos podeu amagar / perquè el dimoni vos cerca; / dins un pou vos vol tirar"*.

Llunes

Lluna nova, dia 4. Quart creixent, dia 12. Lluna plena, dia 19. Quart minvant, dia 26.

Refranys

"Trons de juliol treuen el dol". "Pluja de juliol, encén el sol". "La vinya pel juliol no vol beure aigua, sinó prendre el sol". "Pel juliol, ni dona ni caragol". "Qui no pot segar, espigola". "Juliol sense roada, duu la pluja amenaçada". "De juliol sense calor, guardar-nos, Senyor". "Aigua de juliol, encén el sol".

LA NOSTRA LLENGUA

Refranys populars: "Pel Juny, la falç al puny"

És una dita prou plàstica, a la qual no cal gaire explicació. Aquest era el sentit dels antics proverbis: ser recordats per persones que no sabien llegir. Per això havien de tenir musicalitat i jugar amb la rima per facilitar que fossin recordats.

Hi ha tot un seguit de refranys referits a les tasques del camp, que no són sempre certs a tots els llocs, perquè la meteorologia varia i sempre cal poder acotar-los a determinades zones on són coneguts i tenen difusió.

Isabel Gimeno a *"El llibre dels refranys catalans"* (1998), diu: "Aquest mes marca un dels moments més importants i més culminants dins la vida dels pobles de cultura mediterrània, en els quals el blat i els cereals en general juguen el paper principal d'alimentació. El juny és el mes de segar els cereals".

En castellà també diuen: *"Cuando junio llega, limpia tu hoz y tu era"* o, encara més sintèticament: *"Junio, hoz en puño"*. No podem oblidar el refrany similar: *"Pel juliol, la falç al coll"*, perquè ja és temps de batre. Avui aquestes tasques ja no gaire comunes ni conegudes, sobretot després de l'invent de les màquines que seguen i ja treuen el blat net i a punt a fer-ne farina (segadora-batedora).

"Quan ve el mes de juny, / amb la falç al puny / la Verge se'n baixa, / se'n baixa a segar / lo blat que el sol daura. / Si el forment és d'or, / la falç és de plata". (Jacint Verdaguer)

Usos lingüístics

¿"Benzinera" o "benzineria" (o "gasolinera")?

Algú creu que s'hauria de dir en català "benzineria", perquè la "benzineria" és la dona del "benziner", igual que la des fuster és la "fustera", per exemple, i es diu la fusteria. Efectivament, es podria dir "benzineria", com "fusteria" o "patisseria", per exemple. Però el sufix **-er, -era** (com el castellà **-ero** i **-era**) és molt productiu, i ha donat diversos grups de derivats. Un d'ells és de noms d'ofici (infermera, carnissera), un altre d'arbres fruiters (pomera, perera), un altre expressa abundància (cabellera, escumera) o qui realitza sovint una acció (riallera, cridanera, ploranera), o les ganes de realitzar-la (xerrera, menagera, badallera) o recipient per contenir un producte (enciamera, cafetera, coctelera) o lloc on està dipositat i on es ven un producte (farinera, benzinera, gasolinera). També en castellà "carpintería", "pastelería", i en canvi s'ha preferit "gasolinera". El problema està més aviat en si hauríem de preferir gasolinera, tal com s'ha fet a Catalunya, perquè segons els entesos la "benzina" i la "gasolina" són productes diferents, i allò que fa anar els cotxes no és la "benzina", sinó "gasolina".

(Extret d'Aina Moll a *"Línia Directa"*, Palma, 1992).

Jaume Gual i Móra

DE TU A TU

Magdalena Martorell Moranta

Els que la coneixen diuen que és una persona molt dinàmica, sociable i alegre. Les múltiples inquietuds que des de petita li han sorgit l'han convertida en llicenciada en Arquitectura. Després de 7 anys per Barcelona, va tornar a Mancor, lloc que estima i on va néixer l'any 1988.

Una cançó... He de dir que hi ha moltes cançons que, per un motiu o un altre, m'agraden; però ara mateix triaria *Ain't no mountain high enough*, de la pel·lícula *Quédate a mi lado*. Tot i que sembli trista, el seu missatge transmet molta energia.

Un color... Des de sempre m'ha encantat el vermell. Pens que és un color molt especial per dos motius: suggereix amor i, a la vegada, em recorda Nadal, època totalment familiar.

Un animal... No som gaire animalera, però em decant pels cans; fan molta companyia.

Una pel·lícula... Des de ben petita sempre m'ha agradat *Pretty woman*, fins al punt que la meva padrina jove me la va regalar de tantes vegades que li havia demanat que me la posàs. S'ha convertit en un clàssic romàntic interpretat per uns actors excel·lents.

Una persona que admires... Els meus pares, perquè ens ho donen tot i ens han permès a mi i a les meves germanes estudiar el que hem volgut. Tant de bo el dia de demà sigui com ells.

Una data especial... Dia 9 de juliol, el dia del meu aniversari. A diferència d'altra gent, a mi m'agrada complir anys, ja que significa que vas sumant, endavant... La gent pensa en tu i et felicita. És molt especial.

Un nom d'home... Em qued amb Vicenç, és el nom del meu padrí jove, persona de la qual destaco que és incondicional. Per a mi i per a les meves germanes, mai no ha tengut un 'no'. Si hem de menester res, ell sempre és allà per ajudar-nos.

Un nom de dona... Tot i que sempre he dit que el meu nom no m'agrada, triaré Magdalena. Pens que els noms en si no diuen res, sinó que prenen sentit quan els relaciones amb algú. En aquest cas, és el nom de les meves dues padrines, pilars fonamentals de la meua vida.

Un defecte... Tot i que quan m'ho diuen em costa reconèixer-ho, som caparruda.

Una virtut... Intentar veure i treure la part bona de tot allò dolent que em passa. Crec que quan ens passa alguna cosa dolenta és perquè n'ha de venir una altra de millor.

Un llibre... M'agradaria tenir més temps per llegir... Recomanaria *La verdad sobre el caso Harry Quebert*, de Joël Dicker. És un llibre que va caure a les meves mans un dia que esperava l'avió per tornar a Mallorca i em va enganxar moltíssim. Hi trobam amor, misteri, assassinats...

El teu lema... 'Tot passa per alguna raó, per tant, hem de cercar la part positiva de les coses' (es podria lligar un poc al que he contestat a l'apartat de 'virtut'). La veritat és que som una persona que tenc bastants lemes, un altre és una de les grans frases de mon pare: 'Tot el que es pugui comprar amb doblers és barat'. I per acabar, com em recorda sempre na Caterina de Cas Puput: 'En aquesta vida tot torna, tant allò com allò dolent'. N'he dit tres!

El teu plat preferit... El tombet. A Barcelona l'enyorava molt i sempre que en venia demanava a la meua padrina que me'n fes.

Què t'agrada de Mancor? Els records que em duu qualsevol lloc del poble. Cada racó em recorda algun moment especial.

Què no t'agrada de Mancor? Tal vegada que, per a segons què, és massa petit; sobretot en el sentit que quan s'organitza algun acte solem ser poquets.

Qui t'agradaria que respongués aquest qüestionari? En Nofre Joan Alba, perquè és una persona amb una força i un magnetisme molt especial. Es tracta d'una jove molt alegre i segur de si mateix. Crec que podrà donar molt de joc...

Pere Perelló Vallori

VIUS AMB LA MEMÒRIA!

A veure: segons sembla només tenim una vida, i si n'hi ha més convindria saber-ho, no fos cosa que perdéssim massa energies en una sola i no ens en quedàs per viure les altres!

Després de gairebé trenta anys de fer feina als pobles i amb persones majors, la qual cosa és gairebé tota una vida laboral, he tingut ocasió de parlar amb molta gent d'aquesta qüestió: tenim una sola vida?

La gent em contesta que sí, que la biologia només ens permet tenir una vida, i que els qui l'han perduda per ara no han tornat a explicar-nos si en tenen cap altra. Qüestió de creences i de ciències. Ho deixarem així.

Ara bé, si hi pensau un poquet veureu que no és ben bé així, que ho podem veure des d'un altre punt de vista. Vegem.

Els darrers temps molts s'han apuntat a allò de viure el present, com si en les mil·lèsimes de present només poguéssim estar allò més bo de la vida. I si el present ens és desfavorable? I si el present ens ha dut la pèrdua d'algú estimat? I, sobretot, on està tota l'experiència apresada, en el passat o en el present?

Aquest punt de vista hedonista, de viure el moment i oblidar-se del passat i del futur (sí, sí, oblidar el futur!) és una manera gens subtil d'arraconar, de descartar les persones majors de la vida de cada dia, i si bé no és per fer-los fora del camí si al manco de posar-los al costat.

Vos deia que viure amb la idea de tenir una sola vida no era ben bé així. I com pot ser? Molt senzill perquè l'ésser humà, com pràcticament tots els éssers vius, està preparat per **RECORDAR** el passat i el futur, juntament amb el present, i de tot en fa una visió de la vida. Aleshores, si la **MEMÒRIA** ens porta al present moltes de les coses que hem viscut en el passat, d'alguna manera és com si visquéssim una altra vida, una vida més, la que érem fa vint, trenta, quaranta anys, i la que som ara. Aquesta vida passada ha existit i ha deixat la seva petjada en nosaltres, ens ha marcat, i potser encara ho fa.

Per tant, **VIDA I MEMÒRIA** és una parella indestruïble, una aliança intensa i fonamental per a que les persones puguem saber qui som, d'on venim i cap a on anam. Així, potser ens vagi millor per saber que n'hem de fer al dia a dia del nostre present.

Però ai!, **VIDA** i **MEMÒRIA** poden oblidar-se mútuament. Aleshores és quan apareix la malaltia en forma de desmemòria, en forma d'oblit irrecuperable, en forma de pèrdua d'identitat. I això, no us ho penseu, pot passar a les persones, a les famílies i a les comunitats. Aleshores estam perduts i esdevenim dependents i alienats.

Idò bé, al **PROGRAMA DE MEMÒRIA** que du a terme l'Institut Mallorquí d'Afers Socials amb l'Ajuntament de Mancor feim feina amb tot això que heu llegit: preparam la memòria del passat, la del present i la del futur, parlem de vida i d'esperances, de records i enyorances, i ens posam les piles per fer front als reptes de cada dia.

I això no és tot. Poc a poc anireu coneixent més beneficis i serveis que poden tenir les persones majors de Mancor i els seus familiars com ja tenen pràcticament tots els pobles de Mallorca participant al Programa de Memòria.

NO HO OBLIDEU!

Tomeu Barceló, Psicòleg IMAS

PARES I MARES SUPERPROTECTORS (hiperpares)

Fa una mesada que va caure a les meves mans un article sobre la superprotecció dels fills per part dels pares. El vaig trobar interessant i crec que tant pares com padrins i educadors en podem fer una reflexió.

La hiperpaternitat és el model de criança que es caracteritza per una sobreprotecció excessiva dels fills, que comporta una pèrdua d'autonomia i poca tolerància a la frustració. En dos petits exemples ho podem entendre: Els pares que quan van a cercar el fill a l'escola, el primer que fan és carregar-se la motxilla del fill. O els pares que mentre estan al parc o a casa aguanten l'entrepà perquè el fill que està jugant, se li acosti fent mossegades a l'entrepà.

Diverses tipologies de hiperpares:

Pares **helicòpter**, sobrevolen les vides dels seus fills —petits i no tan petits— pendants no només de les seves necessitats sinó també dels seus desitjos

Pares **"apissonadora"** que aplanen el camí perquè els fills no s'hagin d'enfrontar a cap obstacle a la vida.

Pares **guardaespatlles**, que vigilen que ningú critiqui el seu fill.

Pares **mànager**, que moltes vegades enverinen el món de l'esport, pressionant i insultant a àrbitres, entrenadors i/o altres jugadors.

Com són els fills dels hiperpares?

Més porucs. Les criatures que han crescut en una bombolla, que no s'han hagut d'enfrontar a cap dificultat perquè els seus pares els han resolt tots els problemes i que, a més, han vist que els pares els defensaven davant de qualsevol situació són nins insegurs, amb més pors que la resta. Tenen por de dir que no, de dir que sí, de decidir, del menjar, de perdre, dels animals... La por és una emoció bàsica, imprescindible per a la nostra supervivència, que ens paralitza o bé ens fa fugir. Existeixen moltes tipologies de pors: n'hi ha amb les quals podem conviure però n'hi ha que ens poden arribar a amargar l'existència. Per superar la por només hi ha un camí; enfrontar-s'hi.

Baixa tolerància a la frustració. Els fills dels hiperpares solen tenir una tolerància molt baixa a la frustració, perquè els pares, amb les millors intencions, els pretenen estalviar la sensació desagradable que suposa no aconseguir el que vols. S'ha arribat al punt que fins i tot hi ha pares que justifiquen certes actituds inacceptables dels fills dient: És que té una baixa tolerància a la frustració.

Poca autonomia. Els infants a qui sempre se'ls ha donat tot fet són criatures amb molt poca autonomia, és a dir, amb molt poca capacitat de fer res per ells mateixos perquè no se'ls ha donat l'oportunitat d'aprendre'n. Això els genera inseguretat i falta de confiança en ells mateixos perquè necessiten el suport dels seus pares per fer-ho tot.

Consells: Educar és deixar anar els fills, donar-los eines perquè facin el seu camí. És important tenir en compte l'opinió dels fills, però no preguntar-ho tot per sistema: vols anar a dormir?, vols rentar-te? Què vols menjar? No anticipar possibles contratemps i no perdre els nervis davant de qualsevol mal estar del nin. A vegades ens anticipam tant que acabam veient problemes allà on no n'hi ha.

La periodista Eva Millet ha publicat un llibre titulat "*Hiperpaternidad. Del modelo mueble al modelo altar*" (Plataforma Editorial de Barcelona). "*S'ha passat se tenir un infant com a moble en casa a posar-lo damunt d'un altar*".

Jaume Gual i Móra

MADÒ JOANA ROTGER BENNÀSSAR

EL PAS DEL TEMPS

El grup, amb madò Joana al capdavant, lliuren un ram de flors a la centenària de Mancor, madò Catalina Sastre Martí de can Salapa, el dia 22 de gener de 1984.

“Quan vaig ser batle de Mancor de la Vall, des de l'any 1979 a l'any 1995, foren moltes les activitats culturals, recreatives, esportives entre d'altres, que es varen realitzar.

Però avui em toca parlar de l'escola de Balls mallorquins que vàrem fundar l'any 1980. La proposta als regidors d'aleshores fou aprovada per majoria, si bé abans demanàrem l'opinió a moltes persones del nostre poble. Les opinions foren molt diferents, algunes persones ens desanimaven ja que deien que a Mancor no durava res.

La nostra decisió ja estava presa i només ens mancava trobar la persona que volgués acceptar el nostre projecte. Vaig anar a Selva a veure madò Joana Rotger, juntament amb la meua dona per la bona relació familiar que les unia, li va costar el donar el sí i al final la vàrem convèncer.

Començaren a les acaballes de l'any 1980. I ja al final de l'any 1981 eren 40 persones les que aprenien a ballar els típics balls mallorquins. L'Ajuntament subvencionava als alumnes amb el 50% de la quota que pagaven.

Madò Joana Rotger, després de 35 anys d'ensenyar a l'escola municipal de balls típics mallorquins, ha decidit jubilar-se. Són molts els nins i nines, i més joves, que han rebut les seves ensenyances i que serà difícil oblidar. En un moment donat va incorporar al grup la Festa Pagesa de Búger, junts animaven totes les festes que es feien al poble.

Seria molt difícil destacar totes les qualitats de Madò Joana, ha estat tot un exemple a seguir, el seu entusiasme, la seva il·lusió. Els seus alumnes han pogut aprendre molt del que ella ha ensenyat.

I que vos tenc de dir més Madò Joana. Avui deixau una tasca que heu duit a terme de manera molt encertada, engrescant els vostres alumnes en una activitat tan nostra dels balls mallorquins i que heu fet encara que estiguéssiu jubilada del vostre treball. Avui si escauen bé les paraules de n'Eric Hoffer, que diu així: "La societat veritablement humana és la societat de l'aprenentatge on tota la família són estudiants. Perquè la vida és l'escola per excel·lència, omplint les persones al llarg de la seva vida d'experiències i conceptes inesgotables".

Però avui no és hora d'emocions ni de sentimentalismes, el passat és història, i convé viure el present, el futur encara ha d'arribar.

Hi ha un refrany que diu, una llarga caminada comença per la primera passa, avui heu acabat una llarga caminada. Vos desig molta salut i molts d'anys de vida”.

Gabriel Pocoví Pou

“Després de devuit anys com a batle, he pogut compartir, juntament amb els regidors de les diferents legislatures, bons moments amb vós, madó Joana, al capdavant de l'Agrupació de Ball de Bot de Mancor. Vull agrair-vos, personalment i en nom de tots ells, la gran tasca que heu desenvolupat amb els nins i nines del nostre poble, tant educativa, en favor de la nostra cultura, com humana. Tots aquests nins i nines vos recordaran pels grans valors que els heu transmès”.

Bernardí Coll Martorell

“Ha estat un plaer per jo com a batle tenir una persona com Madò Joana al cap davant d'aquest grup de ball tan meravellós que ha fet que els infants de Mancor no perdin els costums i tradicions de la nostra illa. Sense gent con vos seria tot molt més complicat i, per això, només li puc donar les gràcies per tot el temps que ha dedicat al nostre poble. Salut i gràcies”.

Joan Toni Ripoll Campaner

“Estic ben convençut que l'estima que vos tenen els mancorins i mancorines, als quals heu ensenyat balls mallorquins, demostra la vostra qualitat com a persona i com a mestra. En la meva condició de batle del municipi, vull expressar-vos que ens entristeix la decisió que heu pres, d'altra banda ben comprensible. No em queda res més que agrair-vos tots aquests anys de balls i de mestratge, segurament esdevenen un munt de bons moments per a tots els vostres alumnes. Gràcies per tots aquests anys de bona feina”.

Guillem Vilallonga

Madò Joana sempre ho tenia tot a punt

“Madò Joana i s'escola de ball mallorquí per jo són part de sa meva vida. Balladora des de que tenia 7 anys, i mare de 3 pageses no puc més que estar agraïda a aquesta gran mestra i a la que tenc molta estima”.

Joana M. Alba

“Gràcies per tot el que ens heu ensenyat. Miques de cultura i tradicions any rere any, unes arrels que ens heu ajudat a fer créixer.

Heu estat la nostra mestra, padrina, amiga,... Hi heu estat sempre que us he hagut de menester. Sentirem les vostres castanyetes cada dilluns als nostres cors”.

Antònia Martorell

“Gràcies per la vostra energia, vitalitat i amor a les nostres arrels. Només així s'aconsegueix el que heu fet”.

Cati Bonet

“Agraïment a madò Joana per dedicar tants anys a l'ensenyança de la cultura de la nostra terra”.

Finita, Isabel i Víctor Estrany i Fina Cànovas.

“Aquestes paraules són per la dona que per a mi ha estat la meva mare. Fa més de 30 anys que ens coneixem i ens ha ensenyat a viure, estimar i a gaudir del ball mallorquí, i a més d’això ens ha donat el seu amor durant tots aquests anys. No oblidaré mai el que ha estat i és per mi. Gràcies per tot i una besada per tot”.

Maria Beltran

“Per a mi madò Joana ha estat una persona molt important. Vaig començar a classes de ball mallorquí amb ella quan tenia 4 anys i de llavors ençà ens durà la nostra amistat. Només puc tenir bons desitjos per a ella i dir-li que l’estim i sempre l’estimaré”.

Miquel Perelló Femenias

“La dedicació i l’amor incondicional de madò Joana cap a la nostra cultura m’acompanyarà sempre. En el meu cas, és una llavor que es va sembrar ja fa trenta anys i que continua donant fruit. Moltes gràcies per tantes jotes, parados i boleros. Moltes gràcies per ser un referent tan especial. Moltes gràcies per tanta estimació”.

Pere Perelló

“Per a mi és una bona persona i tenc molts bons records d’ella quan venia als balls mallorquins, que els record de manera molt especial. Moltes gràcies, madò Joana”.

Magdalena Amengual

“Has estat i ets com família per a tots els balladors, des de ben menuts ens has regalat els teus coneixements de ball mallorquí i ens has transmès l’amor cap aquesta part de la nostra cultura. Guard amb molta estimació un bon grapat de bons records que hem anat acumulant al llarg de més de trenta anys i que sempre ens acompanyen quan ballam. Per tot el que ens has ensenyat, pel teu exemple de lluita i coratge defensant el nostre ball, continuam i volem continuar regant aquesta llavor que vares sembrar. Moltes gràcies madò Joana.

Sílvia Amer

“Fa molts anys que vaig començar, al teleclub, fins ara. Quan jo era petita ella venia cada dilluns i dimecres. T’estim molt madò Joana, gràcies per tot.

Maria Antònia Coll Mateu

“Gràcies per haver-nos ensenyat tants de balls, durant aquests anys. Esper que venguis a algun assaig i a les ballades. T’estim molt”.

Lluïsa Martorell Alba

“La meva relació amb madò Joana ha anat més enllà del món del ball ja que ha estat un referent en aquest sentit i com a persona. M’ha transmès la seva passió cap als boleros. Que també és la meva passió. Per això i molt més coses... moltes gràcies”.

Antònia Perelló Vallori

“Com explicar en dues línies els sentiments cap a madò Joana? Simplement ho definiria amb una sola paraula, gràcies!! Gràcies per fer-nos estimar el món dels balls mallorquins i per fer-vos estimar tant!”

Joan Martorell Morro

“Amable, divertia, disciplinada, valenta, animada, carinyena. ..tot són virtuts que t’acompanyen i fan de tu un model a seguir. Lluitar incondicionalment per a la nostra cultura, en aquest cas pels balls mallorquins, demostra una gran fidelitat a les nostres arrels. Madò Joana gràcies per fer de jo un lluitador més”.

Pep Frontera Martorell

Agrupació Festa Pagesa

ASSOCIACIÓ AMICS DE LA TERCERA EDAT

Aquest trimestre l'Associació ha organitzat quatre actes: dues sortides, una d'esbarjo i l'altra cultural, i dos gastronòmics.

Enguany s'han programat sortides entre setmana, com abans, i han estat exitoses.

Assistents a l'excursió a Santanyí i coves del Drac

La primera excursió fou dimecres, 27 de gener. L'objectiu principal era visitar les coves del Drac de Porto Cristo. Abans es va fer una aturada a Santanyí per berenar i fer una volteta pel mercat setmanal, aquell dimecres bastant pobre. De fet, ben bé es pot dir que aquest dia n'hi va haver que anaren a Santanyí a berenar i a prendre cafè. Després, les Coves del Drac, sempre agradablement sorprenents. Dinar al Restaurant Sa Gruta, ja molt conegut pels associats.

La segona sortida fou a les instal·lacions portuàries de Palma, dilluns 29 de febrer. Els participants foren rebuts per la persona que duu les relacions públiques de l'Autoritat Portuària i va guiar el grup - unes dues hores per tot el complex. Visitaren el centre de control, el moll de restauracions, les esculleres comercials i el far de Portopí, impressionant per la seva història. De tornada dinaren al Restaurant Canyamel d'Inca.

Visita a les instal·lacions Portuàries de Palma

Dinar de fava pelada i greixonera

Diumenge 7 de febrer els associats degustaren, un any més, la fava pelada i greixonera anticipadora de la quaresma, i el 6 de març tornarem posar peu davall taula: arròs brut i porcella, tot elaborat pels cuiners de l'Associació.

Dia 12 de gener el Secretari de l'Associació va acudir a una reunió convocada pel Consell Insular i el 30 de març va assistir a l'Assemblea anual de la Federació d'Associacions de la Part Forana.

A l'hora de redactar aquesta crònica el President de l'Associació, en Jaume, és a l'hospital on es recupera d'una intervenció quirúrgica. Desitjam que en sortir la revista al carrer ja n'hagi sortit.

La Junta Directiva.

L'Associació l'any passat va començar el ball en lineal i és tot un èxit, el local ha tornat petit per acollir la gent que acudeix a aquesta activitat.

El passat dia 9 de febrer, com cada any, a petició de l'ajuntament, un grupet anàrem de ploradores acompanyant la comitiva de l'enterro de la sardina.

Dia 5 de març començarem el curs de cordar cadires, un curs molt novador i interessant on el qual podien participar totes les persones del poble que volguessin.

A la nostra associació sempre li ha agradat fer coses artesanals i tradicionals per recuperar activitats que avui quasi bé ja han desaparegut, després férem el de manualitats i el de fer senalles.

El dia 12 de març celebrarem el sopar d'aniversari , hi varen participar 28 persones.

Durant el sopar anàrem passant les fotos dels anys anteriors. Ja són uns vuit anys d'ençà de la creació de l'associació a l'any 2008. Quan fas aquest recorregut amb les imatges te n'adones com van passant els anys. Com passa a tota associació o entitat social, hem tingut els nostres moments més dolços i altres amb més dificultats. En aquest moment comptam amb 58 socis.

Dia 17 de març tinguérem la primera reunió per organitzar la Diada Solidària que com cada any durem a terme amb la col·laboració de l'ajuntament i anirà destinada a les mateixes associacions que l'any passat: ABDEM, XFRÀGIL, DEBRA I UNTINGTON. Anirem informant després de la reunió prevista per a al dia 31 de març.

JUGAR A FORA CAMP I TEATRE DEL BO

Aquest primer trimestre de l'any ha estat molt especial per nosaltres els Llépols. Ha estat especial perquè ens hem aventurat a fer algunes coses diferents de com les havíem fet fins ara.

La primera és que hem anat a fer un tast fora de Mancor, no és que haguem anat molt lluny però ja ha estat jugar a fora camp. Molt bona experiència i molt ben tractats al restaurant de ses Deveres a sa

piscina de Caimari. En Llorenç fa bon menjar i combinat amb bona cervesa... un vespre rodó. La veritat és que pocs tastos dels que hem fet els Llépols hem hagut de penjar el cartell de "Sold out". Aquest ha estat un d'ells i fins i tot, ens va assegurar en Llorenç, tenia llista d'espera per si a darrera hora hi havia qualche baixa. Va ser un bon vespre on vàrem conèixer bastanta gent nova. Els Islandès ens varen entretenir amb un maratonià i elèctric concert.

La segona per destacar és que al darrer

tast que vàrem fer a Mancor al bar can Bernat l'espectacle que vàrem voler dur no va ser un concert. Va ser teatre. I del bo! Vàrem dur dues obres de Teatre de Barra ben divertides i la gent s'ho va passar d'allò més bé. Tan ens va agradar que els dos pròxims tastos ja hem contractat més teatre. Uep! Però no tot serà teatre ara. També hi haurà concerts. I dels bons! I algunes sorpreses més.

Finalment només vos volem fer saber que la cervesa guanyadora del concurs d'estiu de la MOSCART de l'any passat, una lager espectacular, de nom Voltor, ja està acabada i que probablement ja la podreu trobar quan tingueu la revista MONTAURA a les vostres mans.

I ara sí per acabar, no volem deixar passar l'oportunitat d'agrair públicament al Club Esports Altura i especialment a n'Antònia "d'Es Pujol" per escollir les nostres cerveses per regalar als esportistes participants a la Mancor X Trem.

Idò, Salut i birres!

Junta directiva de la C. C. Llépols del Llúpol

ARRÒS SEC O PAELLA?

L'arròs sec té una importància cabdal dins la cuina mallorquina. És un plat que antigament només es feia els dies de festa. Hi havia indrets de Mallorca on es cuinava a dins d'un calderó, encara que a altres pobles es feia dins una greixonera. Avui en dia, pràcticament tothom cuina l'arròs sec dins paelleres. Ja sigui per la influència valenciana i la internacionalització del nom "paella" o bé perquè efectivament, a Mallorca cuinam l'arròs sec dins paelleres, hem anat abandonant el nom genuí d'"arròs sec" i l'hem substituït per "paella", quan en realitat estam xerrant del mateix. Per tal de recuperar el nom tradicional, enguany a Santa Llúcia s'ha cuinat "arròs sec". Esperam que aquesta petita passa, simbòlica, serveixi per anar recuperant els nostres mots i donar a conèixer l'arròs sec entre els més joves i tothom qui ens visita.

CLUB D'ESPLAI S'ESTEL

Després d'una temporada sense escriure a la revista, els monitors tornam amb les piles ben carregades per contar-vos el que ha passat a l'esplai durant els darrer trimestre. Però allò que ens interessa de veres és expressar allò que hem sentit monitors i nins durant aquestes horetes que compartim quasi cada setmana.

La gran activitat d'aquest trimestre, i que vàrem compartir tots els infants i monitors, va ser la Diada de les Illes Balears, a ciutat. Aquesta vegada el GDEM va ser l'encarregat d'organitzar els jocs populars al Parc de la Mar, per això molts de monitors formaven part de l'organització de l'esdeveniment. Fins al darrer moment no vàrem saber si podríem anar d'excursió o no perquè la predicció del temps no era d'allò més bona, però al final vàrem partir i vàrem poder gaudir d'un dematí molt divertit compartit amb altres infants.

El grup a l'escalinata al costat de la Seu i el Palau de l'Almudaina

Una anècdota que tenim per contar-vos és que ens vàrem fer amb el pòdium de l'activitat més complicada que hi havia a la diada gràcies a en Joan Guillem, que va aconseguir pujar devuit caixons!

El Grup amb els professors de Màgia

Aquest trimestre ha estat especialment entretingut pel grup de joves. Tots varen rebre una carta a casa on se'ls informava que l'Escola de Màgia i Encantaments Hogwarts els havia seleccionat per cursar-hi un any. I així, els que vàrem tenir l'oportunitat de fer-ho, vàrem partir cap a al casal de colònies Sant Ramon de Penyafort (Port de Sóller) a passar un cap de setmana. Abans de partir però, vàrem conèixer els nostres futurs professors de màgia: Pepus Dumbledore, Viqui McGonagall i Menxu Trelawney.

Cap allà hi vàrem anar amb l'"Autobús

Noctàmbul" i amb el "Hogwarts express".

Del que vàrem fer allà destacaríem l'excursió que vàrem fer a peu fins a Sóller, on hi havia mercat, i el torneig de Quidditch. Però pel que realment ha servit aquest cap de setmana ha estat per conèixer quina és la convivència que és necessària per un grup com nosaltres.

Des del grup de joves ens agradaria donar les gràcies a en Miquel Àngel Villalonga per haver creat el que serà a partir d'ara el

nostre logotip i que ens ajudarà a formar la consciència de grup, gràcies. Què trobeu?

Un dia especial per tot infant és el dia del pare, ja que permet girar els rols de casa i els infants poden sentir-se una mica més grans agraït als pares tantes i tantes coses que hi ha per agrair. Per això el darrer dia abans de les vacances de Pasqua vàrem dedicar una estoneta als pares. Els més petits varen fer quadres...

I els més grans varen optar per regalar als pares uns clauers en forma d'avió. Els

mitjans en canvi varen decidir fer un regal reutilitzant una botella de vi. Molts d'anys a tots els "papàs" de l'esplai!!

Els joves, en canvi, varen dedicar aquesta jornada a fer panades, una part importantíssima de la nostra tradició. Varen sortir molt bones i així varen poder compartir un berenar al sol.

FINS AVIAT ESTELS!

CEIP MONTAURA - CARNAVAL 2016!

Enguany la festa ha començat al carrer!
Hem anat a fer una desfilada pel poble...

fotògrafs, models, dissenyadors, sastres,
modistes...

Però encara ens ha quedat espai per
reclamar el que fa molts d'anys que
reivindicam...

**ESCOLA NOVA A
MANCOR DE LA VALL!!!**

La festa va acabar ben animada a
l'escola!

MONTAURA

ESCOLETA MONTAURA

Començam el mes de gener ben emocionats preparant sant Antoni. L'escoleta es vesteix de vermell i negre: màscares, forques, capes, banyes, cançons, glosses, ximbombes... per ambientar-nos i per inculcar als nostres petits aquesta festa tan arrelada al nostre poble.

El CEIP Montaura ens va convidar a la ja tradicional berenada a l'escola però el mal temps no ens ho va permetre, Així que vàrem fer una festeta aquí, a la nostra escoleta. Els nins i nines varen dur pa amb sobrassada per berenar i n'hi va haver que es varen atrevir a venir vestits de dimonions i vàrem passar un dia ben entretingut i divertit. Vàrem comptar amb la col·laboració dels mestres de l'escola que ens vàrem animar tocant les

xeremies dins la nostra escoleta i així nosaltres vàrem poder cantar les cançonetes apreses. Moltes gràcies al CEIP Montaura i als seus mestres per sempre col·laborar i tenir-nos tan presents.

I ben prest arriba Carnestoltes, ens posam en marxa per fer les nostres disfresses amb l'ajuda de les famílies. Durant tota una setmana gaudim del joc del Rei Carnestoltes, ja que cada dia els infants venen vestits amb diferents complements i ens pintam cares per donar color a les nostres aules i fer un poc de trui.

El darrer dia de la setmana, divendres, celebrem la nostra festeta, mamàs i papàs, padrins i padrines, cosinets, altres familiars i amiguets ens acompanyen fins a la plaça de d'Alt, on l'Ajuntament ens posa musiqueta i ens passejam pels carrers amb l'admiració i l'estimació de tots.

Acabam amb una super berenada preparada per les famílies, moltes gràcies per la vostra participació, sense vosaltres no seria possible.

El dimecres de Cendra ve acompanyat d'una velleta molt esperada per tots: la Jaia Corema, una dona molt peculiar amb set cametes que ens ajudarà a contar les setmanes que ens queden per arribar a Pasqua. Cada setmana ens reunim a l'entrada principal, grans i petits per contar la seva historieta, cantar les seves cançons i llevar-li una cameta.

Aquest trimestre hem començat les Activitats de Manipulació i Experi-mentació. Feim tallers de cuina i els nins es diverteixen molt perquè la seva implicació es directa i molt activa.

La darrera setmana abans de Pasqua, hem fet un Taller de Crespells, moltes gràcies a tots per ajudar a fer pasta i enforar les nostres figuretes. Continua creixent l'escoleta, aquests darrers mesos s'han

incorporat dos alumnes més: na Neus i n'Andreu, benvinguts petits, la seva adaptació ha anat beníssim i ja estan totalment integrats dins el grup.

HAN CELEBRAT EL SEU ANIVERSARI

ARIADNA

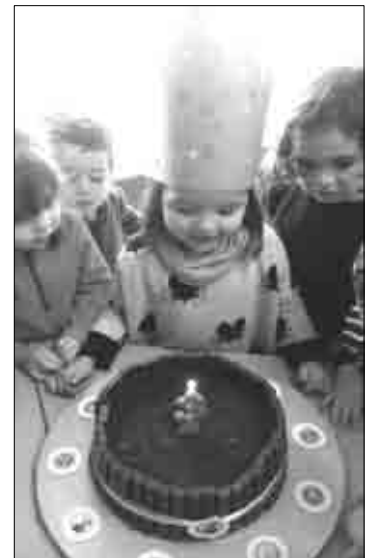
IAN

NÚRIA

BERNAT

MIREIA

KENAI

LLUC

OLIVER

NÚRIA

PAU

SANDRO

**MARIA
ÀNGELS**

SÍLVIA

BIBLIOTECA MUNICIPAL

Activitats del trimestre

Dia 14-01-2016 **Club de lectura Biblioteca-Escola 2n curs d'EP:** " *La tortuga poruga i la seva amiga eruga*", Carles Sala i Vila

La tortuga d'aquesta història és terriblement poruga; tant, que ja de molt petita decideix amagar el cap a sota de la closca i no tornar-lo a treure mai més. És per això que mai no ha pogut veure les margarides silvestres, ni els peixos del rierol, ni cap dels animalons que viuen al bosc.

Per sort, però, un bon dia la tortuga poruga es fa amiga d'una petita eruga verda que l'ajuda a viure pel bosc i li explica com és de bonic el món que l'envolta. Però serà capaç de convèncer-la perquè tregui el cap de sota la closca?

Dia 29/01/16 **Club de Lectura Mancor** " *Firmin*" de Sam Savage

Nascut al soterrani d'una Firmin aprèn a llegir de- Però una rata culta és seva família, cerca l'amis- d'un escriptor fracassat. ciona una fam insaciable seus mitjans es tornen d'al·legories, Firmin des- enyorança per un món la literatura, un món que amb una ànima creativa, una amistat excepcional i una llibreria desordenada.

llibreria al Boston dels anys 60, vorant les pàgines d'un llibre. una rata solitària. Marginat per la tat del seu heroi, el llibreter, i A mesura que en Firmin perfec- per la comprensió, la seva i els humans. Original, brillant i ple prèn humor i tristesa , encant i que entén el poder redemptor de s'esvaeix deixant enrere una rata

Dia 29/01/16 A la biblioteca celebrem el **dia de la Pau i no violència** amb un conte " *L'homenet de paper*"

Una nina s'avorria a casa seva. Les mateixes joguines de sempre ja no l'entretenien. Però un bon dia es va fer un amic amb paper de diari. L'homenet de paper de diari, que no volia dur males notícies per no fer plorar a ningú.

Dia 5/02/16 **Taller de màscares** per celebrar el carnestoltes

Els Minions han arribat també a la biblioteca!!!

Dia 19/02/16 **Cinefòrum** *"The Lunch-box"* una pel·lícula Índia de 2013, dirigida per Ritesh Batra

Lla és una mestressa de casa de classe mitjana absorta en un matrimoni avorrit, intenta recuperar l'interès del seu marit amb una recepta especial quan la seva carmanyola acaba lliurada per error al pobre oficinista Saajan , un home solitari a la vora de la jubilació. Intrigada per la falta de reacció del seu marit, posa una petita nota en l'enviament del dia següent ... i de nou és Saajan qui el rep i , al seu torn , contesta a aquesta nota. Això comença una sèrie d'intercanvi de missatges anònims entre Lla i Saajan que aviat evoluciona cap a una inesperada amistat. Poc a poc , les seves notes es van convertint en petites confessions sobre la seva solitud , els seus records, penediments i petites alegries, gràcies als quals cada un d'ells descobreix una nova visió de si mateixos, però que també podria posar en perill la seva acomodada realitat.

Dia 23/02/2016 **BIBLIOPADRINS**

Des de la Biblioteca de Mancor de la Vall hem volgut posar en marxa aquest projecte de BIBLIOPADRINS " La biblioteca Oberta a la gent gran" per que cal que la gent Jubilada pugui tenir un altre lloc de trobada que no siguin els cafès , que pugui ser un espai on coincidir amb les amistats, adquirir material en préstec , llegir la premsa o revistes, participar de les activitats , aprendre a navegar a Internet... Tot aprofitant que disposen de temps lliure.

Aquesta franja d'edat no sol ser usuària de les biblioteca i com a bibliotecària he volgut donar l'oportunitat de donar a conèixer la biblioteca d'una altra manera.

A través de n'Assumpta de Fundació Kairós i amb 1 sessió al mes de 1h de durada, fer arribar als assistents, persones a partir dels 60 anys, la transmissió, i de diverses maneres, de textos curts amb la intenció de fomentar l'animació a la lectura i l'escolta participativa i despertar la riquesa personal que pot aportar els seus continguts.

Dia 26/02/16 **Contacontes** *"La zebra Camil·la"* a càrrec de la Bibliotecària

Allà on s'acaba el món, al país on dona la volta el vent, vivia una petita zebra anomenada Camil·la. Com que en aquell lloc el vent era tan entremaliat, Camil·la havia de caminar amb molta cura per no perdre la seva vestimenta. Un dia Camil·la va sortir de casa sense atendre als consells de la seva mare i ... Voleu saber que li va passar ? Idò veniu a la Biblioteca a cercar el conte.

Dia 4/03/16 al **Club de lectura de la Biblioteca** comentarem el llibre de l'autora hindú Anita Nair "*El vagón de las mujeres* "

És la història d'unes dones que sempre havien viscut com unes filles, germanes, esposes però mai com a dones, totes cerquen la seva identitat, lluiten per a ser independent. En la intimitat del vagó, sis dones, les protagonistes d'aquesta novel·la, comparteixen les seves vides i intimitats durant el llarg viatge. A través dels seus protagonistes l'autora planteja l'eterna pregunta sí una dona pot viure feliç sola o necessita un home per a sentir-se completa.

Dia 14/03/16 **Club de lectura Biblioteca-Escola 4t curs d'EP.** "*La tieta Adela a Nova York*" de Núria Pradas

Els pares de la protagonista narradora, la Nefer, són egipcians i han d'anar a Nova York per investigar el robatori d'una valuosa peça de museu. Els hi acompanyaran els fills, però també s'apunta al viatge la inefable tieta Adela, que amb la seva forta personalitat aterrarà a Nova York disposada a conquerir la ciutat.

Dia 16/03/16 **Club lectura Biblioteca-Escola 3r EP** "*Estimada Susi, estimat Paul*"

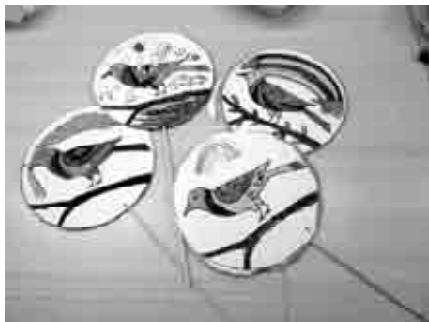

En Paul i la Susi són amics de ja fa molts anys, i sempre han anat junts a escola. Però ara els pares d'en Paul tenen una nova feina fora de Viena, cosa que allunya en Paul i obliga els dos amics a parlar-se per carta. La veritat és que mai no deixen de fer-ho, ni tan sols quan la Susi està malalta.. Ara en Paul viu en una casa al mig del camp, i va a una nova escola. A la seva classe ha trobat amics i sobretot un enemic molt important: en Franzi... Només de llegir els coses que li explica en Paul, la Susi

ja li té mania. Per a la Susi, les coses també han canviat; ara al seu costat, al lloc d'en Paul, hi seu l'Andrea, una nena antipàtica que fa tuf de mantega rànica. Però el temps passa ràpid i aviat hi ha noves perspectives, més optimistes: la Susi i en Paul passaran les vacances plegats.

Dia 18/03/16 **Contacontes** "*L'encontre màgic*" a Càrrec de Fundació Kairós

Què pot succeir quan essers màgics es troben en un bosc immens? descobrirem com un encontre màgic, esperat per tots, pot canviar el significat de la veritable amistat.

Així de bé ens va quedar la manualitat

IMATGES D'AHIR

Membres de les famílies de “ca na Vica” i “can Rata”, any 1958

Aquesta imatge que avui vos presentam, està realitzada al carrer de Biniarroi núm. 6. Al costat hi havia una barberia, de “cas Saboner”, que la regentava en Pep Llull, germà de na Magdalena i n'Antònia que podeu veure a la foto, i que va viure dels guanys que aquesta activitat li reportava.

Després de mort l'amo en Pep, es va fer càrrec de la barberia el seu nebot, Biel Martorell “Piti”, que també va fer de sabater. L'any 1973, va anar a viure a Palma i feia de cambrer a la cafeteria Alcalà. Un altre nebot de l'amo en Pep, Toni Móra “Enderi”, també hi va prendre l'ofici de barber. Aleshores els barbers tenien més feina que avui. En Toni, els dijous i algunes festes assenyalades, va anar a Inca a la Barberia de “can Llabrés” al mateix temps, com el seu cosí Biel, combinava aquesta feina fent l'ofici de sabater, calia guanyar-se les sopes eren temps difícils.

Però vegem les persones que estan a la foto. D'esquerra a dreta i drets a darrera, són: na Magdalena Llull “Vica”, en Joan Martorell “Rata”, en Jaume Martorell “Rata”, en Mateu Moranta “Rengo”, en Biel Martorell, “Piti”. Assegudes, també d'esquerra a dreta: N'Esperança Reynés “Madò Bernada”, n'Antònia Llull “Vica”, el nin que té damunt és en Jaume Morro “Sion”. Davant, d'esquerra a dreta, en Nofre Alba, era de Selva i va venir a Mancor a fer de barber uns devuit mesos, mentre el nebot de l'amo en Pep, Biel, era a fer el Servei Militar a Tetuan, (Àfrica) en Mateu Moranta “Rengo”, que volia aprendre l'ofici de barber i va preferir fer de sabater, el nin es en Macià Janer, “Perdiu”, i la darrera na Catalina Martorell “Piti”.

Fotografia propietat de Macià Janer “Perdiu”, Arreglada per Eduardo Rovira

Comentaris: Gabriel Pocoví Pou “Pastora”

IMATGES D'AHIR

Grup de veïnades - Any 1925

D'esquerra a dreta, podeu veure les germanes de can Miquel d'Escorca: Na Magdalena, que es va casar amb l'inquer en Mateu "*de Telèfons*". Na Catalina, que es va casar amb l'amo en Jaume "*Valencià*", i na Damiana, que era fadrina. En el centre, asseguda, madò Aina Oliver "*de can Suau*", que es va casar amb l'amo en Perico "*de ca s'Ullot*" i varen regentar el celler de can Ripoll d'Inca. Segueixen les dues germanes, n'Antònia i na Teresa Martorell "*de cas Fuster*", que fa molts d'anys que deixaren Mancor i anaren a viure a Palma. La nina petita és na Margalida Riera "*de can Miquel d'Escorca*", germana de les anteriors, que avui encara viu i està casada amb l'amo en Joan "*Barraqueta*".

Diffícilment avui podem veure aquestes imatges als carrers de Mancor, quan els familiars i veïnats sortien per reunir-se i fer alguna xerrada. No hi havia cotxes, ni motos que les molestassin, tal vegada esperaven els seus esposos que arribassin de fer feina amb el carro enganxat al mul, carregat d'ametlles o garroves segons la temporada, ja que elles, les dones, feien les feines de la casa, a més de guardar els més petits i entretenir-los contant alguna rondalla.

Els mitjans de transport eren molt escassos, tampoc tenien les comoditats que avui nosaltres tenim i gaudim, aigües canalitzades, Televisió, tecnologies avançades on en un moment et pot comunicar arreu del món, cotxes a cada casa, un o dos, i moltes altres comoditats...

Foto propietat de l'amo Joan "Barraqueta", arreglada per Eduardo Rovira

Comentaris: Gabriel Pocoví "Pastora"

PER RECORDAR

Beneïdes de sant Antoni, any 1998

L'associació d'Amics de la 3a edat, que des de la seva fundació ha volgut estar present en la majoria dels esdeveniments que es realitzen al poble, aquest any 1998, durant les beneïdes de sant Antoni, varen fer una comparsa que retratava la vida del temps passat, en temps de la seva joventut, com anaven vestides les dones, amb les faldes fins als peus, els mocadors damunt les espatlles i pel cap. De les feines que es feien al camp, collir olives, les dones duïen el paner, i els homes la corda que empraven per fermar-se al tronc més gruixat de l'olivera per assegurar-se de no caure, i la taleca per posar-hi la oliva. La somera, com animal de carga, que servia per dur una saca plena de l'oliva d'en terra que collien les dones, bé directament a la tafona, o acostar-la a un lloc on hi arribàs el carro. El mul que duïa damunt del bast un canastró a cada banda per transportar les olives que els homes havien collit de damunt l'olivera, fermant-se a un cimal i amb la taleca penjada pel coll.

També eren molts els al·lots que durant la temporada de la recollida anaven a fer feina i deixaven d'anar a l'escola.

Quan acabaven de collir, a les dones i als homes les donaven una mesura d'oli que podeu veure a la fotografia, i als al·lots dos litres d'oli.

Guanyaren el primer premi. De les tretze persones de la foto, només n'hi ha tres que encara viuen: El Pere Amer "Ullot", en Pep Martorell "Vallaquet" i en Pep Amengual "Ferrà"; tots els demés ja ens han deixat.

Foto i comentaris: Gabriel Pocoví Pou "Pastora"